

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

OPTIE TOT AANKOOP VAN EEN ONROEREND GOED

1. — NATUUR VAN HET RECHT — GEVOLG

Welk is het innerlijk karakter van het recht dat toebehoort aan den beneficiant van een optie tot aankoop die betrek heeft op een onroerend goed?

De eenzijdige verkoopbelofte heeft geen overdracht van den eigendom (jus in re) voor gevolg, vermits de beneficiant den wil nog niet heeft uitgedrukt om het goed te verkrijgen. (Req. 21 Febr. 1910, D. P. 1911, I, 389; S. 1910, I, 288.)

De verkoopbelofte brengt een onlichamelijk onroerend recht, een jus ad rem obtinendam tot stand ten bate van den beneficiant. (A. Schicks, Dictionnaire des Dr. d'Enreg., V°, Promesse de vente n° 9.) De bewijsvoering is de volgende: de rechten worden gerangschikt in roerende en onroerende rechten naar gelang het voorwerp waarop zij betrekking hebben; is dit voorwerp roerend, dan is ook het recht roerend; is dit voorwerp onroerend, dan is het recht het eveneens. Dezelfde regel is van toepassing op de vorderingen die eigenlijk een recht uitmaken, waarvan men de uitvoering vordert. Artikel 526, alinea 4 B. W. bepaalt, dat de vorderingen, die strekken tot de revendicatie van een onroerend goed, onroerend zijn door het voorwerp waarop zij betrekking hebben. Door revendicatie behoeft men te verstaan niet alleen de zakelijke onroerende vorderingen, maar alle vorderingen, zelfs deze gesteund op een persoonlijk recht, in zoverre zij strekken tot het bewaren of toekennen op het onroerend goed, van

de voordeelen vevat in het eigendomsrecht. Door revendicatie heeft de wetgever willen aanduiden hetgeen Pothier bedoelde wanneer hij zegt « actio quæ tendit ad immobile, immobilis est ». (Pothier, Des choses, II, § 14.) Aldus moet als onroerend worden aangezien de actie tot vrijwaring ingesteld door den koper van een onroerend goed tegen den verkoper die er geen eigenaar meer van is; de actie tot aflevering ingesteld tegen den verkoper van een onroerend goed die er reeds den eigendom heeft van overgedragen. (Seresia, Belg. Jud. 1890, col. 225 en volg.) In de eenzijdige verkoopbelofte wordt de stipulant eigenaar zoodra hij de optie licht. (Laurent, Dr. Civ., XXIV, n° 13; Planiol et Ripert, Dr. Civ., X, n° 182, blz. 196.) Het eigenlijke koopcontract ontstaat zonder nieuwe tusschenkomst van den wil van den belover. Zulks kan alleen mogelijk zijn als de belover virtueel reeds al de verbintenissen van den verkoper op zich heeft genomen, waaruit mag worden afgeleid, dat de verbintenissen van den belover in hun wezen niet verschillen met deze van den verkoper. Door den wil van den stipulant wordt de belover verkoper met de verbintenissen aan deze hoedanigheid verbonden, o.m. de verbintenis den eigendom over te dragen. Het recht van den stipulant heeft aldus rechtstreeks het overdragen van den eigendom als voorwerp en als dusdanig is het onroerend. De verbintenis van den belover is er in hoofdorde gene om iets te doen, namelijk de verbintenis om de verkoopbelofte staande te houden want

de verbintenis om het aanbod staande te houden bestaat slechts in zoover deze van geven en vrijwaren bestaat; de stipulant dient inderdaad eerst de verkoopbelofte te aanvaarden en den belover in gebreke te stellen om zijn verbintenis van verkoper (geven en vrijwaren) uit te voeren, alvorens het hem mogelijk is de uitvoering te vervolgen van de verbintenis om het aanbod staande te houden of schadevergoeding wegens niet-uitvoering ervan. (Arrest Gent, 19 Januari 1923, met advies van den heer advocaat-generaal Soenens, Belg. Judiciaire 1923, col. 533 en volg.; Rev. prat. not. 1924, blz. 306.)

Het recht van den beneficiant van een optie tot aankoop van een onroerend goed is dus een persoonlijk onroerend recht. Vermits het geen zakelijk recht is, moet de optie dus niet worden overgeschreven ten kantore van hypotheeken. Artikel 1 van de hypothecaire wet spreekt slechts van overschrijving van « zakelijke » rechten. De schrijvers (Génin, *Traité des Hypothèques et de la transcription*, n° 128; Lepinois, *Hypothèques*, deel I, n° 80), verklaren wel dat de overschrijving verplichtend is voor de overdracht van rechten, die onroerend zijn door het voorwerp waarop zij betrekking hebben (artikel 526 B. W.), maar het komt ons voor alsof deze schrijvers alleen gedacht hebben aan de zakelijke onroerende rechten en de persoonlijke rechten, die onroerend zijn wegens hun voorwerp, uit het oog verloren hebben.

§ 2. — VAN DE WIJZEN WAAROP EEN OPTIE-RECHT TOT STAND KOMT

Gewoonlijk wordt een optierecht overeenkomstig gestipuleerd. In de praktijk komt zulke overeenkomst meestal voor in de huurcontracten. Hier kan gemakkelijk worden volgehouden, dat de overeenkomst, waarbij het recht van optie gestipuleerd wordt, een overeenkomst is ten bezwarenden titel, omdat partijen bij het bepalen van den huurprijs wel rekening zullen gehouden hebben met het recht van optie, dat door den eigenaar van het goed aan den huurder ervan is toegekend; het gaat hier over een overeenkomst « *facio ut des* ».

De geldigheid van het recht van overname wordt fel omstreden wanneer dit recht is vastgelegd in een huwelijksvoorwaarde.

De geldigheid van deze clause wordt niet betwist, wanneer het over te nemen onroerend goed afhangt van den gemeenschapsboedel. Bij toepassing van artikels 1515 tot 1525 B. W., dient deze clause aangezien te worden als een beding gemaakt tusschen echtgenooten als vennoten beschouwd. (Planiol et Ripert, *Dr. Civ.*, deel 9, n° 887 en 945.) Het zal ook de reservataire erfgenamen van den eerst-overledene echtgenoot onmogelijk zijn de

inkorting te bekomen, vermits artikel 1525 bedoelde clause niet als een schenking aanziet; de erfgenamen zullen zich dus noodzakelijk moeten vergenoegen met den prijs van de overname. Inkorting wordt eerst mogelijk wanneer het voorbehouden gedeelte is aangetast en er kinderen bestaan uit een eerste huwelijk, omdat artikel 1527 in dit geval de voordeelen, spruitende uit het aannemen van een bepaalde huwelijksvoorwaarde, wel degelijk als een liberaliteit aanziet en niet meer als een beding tusschen echtgenooten als vennoten, die als dusdanig een bezwarend karakter heeft. (Rev. prat. not. 1930, bl. 258, n° II.)

Het probleem is echter kiescher, wanneer onder een stelsel van gemeenschap de overname betrek heeft op onroerende goederen, eigen aan den eerst overledene echtgenoot of nog wanneer de vrouw, die aan de gemeenschap verzaakt heeft en aldus veronderstelt wordt nooit gerechtigd te zijn in de gemeenschap, het recht behoudt zekere goederen, die van de gemeenschap deel maken, of die zij in de gemeenschap gebracht heeft, over te nemen. Dezelfde moeilijkheid stelt zich ook wanneer het recht van overname gestipuleerd werd onder een ander regiem dan dit van de gemeenschap.

De betwisting gaat om te weten welk het rechtskarakter is van het recht van overname, voorzien in de huwelijksvoorwaarde.

Wanneer dit recht van overname kosteloos bedongen werd in het huwelijkscontract, is men het eens om de geldigheid ervan aan te nemen, daar artikels 1082, 1091 en volgende van het B. W. de schenking van toekomstige goederen of contractuele erfstelling bij huwelijkscontract toelaten. Natuurlijk mag in dit geval de waarde van het over te nemen goed deze van het beschikbaar gedeelte niet te boven gaan.

De moeilijkheid begint wanneer de overname geschiedt tegen het betalen van een geldsom. De Fransche rechtspraak (Verbrek. 11 Februari 1933, Rev. pratique not., bl. 329), hierin verdedigd vooral door Capitant (zie Capitant, Rev. critique de législation et de jurispr., 1927, bl. 21 tot 78; nota s in den Dall. Pér. 1923, 2, 3 en 1929, 3, 105) schijnt wel vastgelegd te zijn. De clause van overname wordt hier aangezien als een eenvoudige verkoopbelofte, die als voorwerp een onroerend goed heeft, dat zich in de nalatenschap van den eerst overledene bevindt. Wanneer nu de langst levende echtgenoot de overname doet, dan komt de verkoop tot stand tusschen den langst levende echtgenoot en de erfgenamen van den eerst overledene. Aldus bepaald, wordt de clause van overname vernietigd met toepassing van artikel 1130 en 1600 B. W., als zijnde een pactum nopens een nog niet opengevalen nalatenschap.

Deze redeneering schijnt eenvoudig; het komt ons echter voor alsof zij niet beantwoordt aan de werkelijkheid. Het stelsel der Fransche rechtspraak loochent het louter kosteloos voordeel, dat door den langstlevende echtgenoot verkregen wordt door de clause van overname. Er weze eerst en vooral gewezen op het feit, dat de echtgenooten bij het opmaken van hun huwelijkscontract zich niet voor deel bevatten, dan begrijpt men moeilijk waarom de karakter vertoonen, maar wel er op uit zijn malkander voordeelen te verschaffen. (Schicks en Vanisterbeek, deel 4, bl. 440, nota 3.) Welnu, de clause van overname verschaft een voordeel aan den beneficiant en wel het kostelijk voordeel om bij het afsterven van den geveer de optie te kunnen lichten. Trouwens, moest het recht van overname geen voordeel bevatten, dat begrijpt men moeilijk waarom de langstlevende echtgenoot zijn recht voor de rechtbank verdedigen zou en waarom de erfgenamen van den eerst overledenen dit recht betwisten zouden. In zooverre nu de Belgische rechtspraak nopens de kwestie uitspraak heeft moeten doen, aanziet zij wel het recht van overname als een liberaliteit; een arrest van Brussel luidt als volgt: « Le droit de reprise pris en lui-même et abstraction faite de l'influence que son exercice peut avoir sur les biens à partager envisagé au seul point de vue de sa valeur, constitue un avantage sans équivalent et par suite concédé à titre gratuit », 6 Maart 1907. Rev. prat. not. 1907, bl. 218. Het recht van overname, dat, zooals wij komen te zien, een giftebeding bevat, maakt aldus het voorwerp uit van een schenking van toekomstige goederen ten bijzonderen titel, welke met toepassing van artikel 1082 en 1091 en volg., als volkomen geldig moet aanschouwd worden. (Zie Rev. prat. not. 1930, bl. 257 en volgende; Rechtsk. Weekbl., 2 April 1933, col. 505 en volgende.)

Het recht van overname kan nu natuurlijk slechts uitwerking hebben in zooverre het het voorbehouden gedeelte der reservataire erfgenamen eerbiedigt, want deze kunnen altijd eischen dat hun voorbehouden gedeelte in natura, anders gezegd in goederen van de nalatenschap worde afgeleverd. (Brussel, 6 Maart 1907, voormeld.)

Het recht van overname bedongen in een schenking tusschen echtgenooten gedaan, staande het huwelijk en dragende op eigen goederen van den schenker, zal even geldig zijn als het recht van overname bedongen in het huwelijkscontract zelve, vermits de schenkingen tusschen echtgenooten staande het huwelijk, toekomstige goederen begrijpen. Evenwel is deze schenking herroepelijk ad nutum.

De geldigheid van het recht van overname van eigen goederen door een der echtgenooten aan den andere gelegateerd, valt niet te betwijfelen, want hetgeen men schenken kan bij akte onder levenden, kan men even goed legateeren. Er kan niet gezegd

worden, dat er verkoop bestaat tusschen echtgenooten, vermits de langstlevende slechts zijn recht van overname uitoefent na het overlijden van den eerstafgestorvene echtgenoot. Er bestaat ook geen pactum over een nog niet open gevallen nalatenschap, vermits de toestemming van den langstlevende in het legaat zelve niet gevraagd werd.

De testamentaire verkoopbelofte als uiterste wilsbeschikking beschouwt, kan slechts gevolgen hebben voor de successie van den testator, vermits deze alleen zijn successie heeft willen belasten, maar niet zich zelve verbinden. De liberaliteit der beschikking bestaat in de « mogelijkheid » voor den beneficiant het goed over te nemen zonder de tegenwaarde ervan geleverd te hebben. Daar echter de beneficiant geen jus in re bezit op het over te nemen goed, blijft echter de mogelijkheid om werkelijk de overname van het goed te doen onderwerpen aan de wisselvalligheden der gebeurlijke verdeling. Ook zal de testamentaire verkoopbelofte, gezien de beschikking om niet er in begrepen, niet kunnen worden uitgeoefend op het voorbehouden gedeelte, eens dat de testator over het beschikbaar gedeelte heeft beschikt, om reden dat de reservataire erfgenamen altijd hun aandeel in goederen van de nalatenschap kunnen opeischen. (Brussel, 6 Maart 1907, voornoemd; Gent, 19 Januari 1923 en 13 Februari 1931, Rev. prat. not. 1924, bl. 306 en 1931, bl. 314.) (Nature et valeur d'une promesse de vente contenue dans un testament, zie nota onder Verbr., 21 Juni 1927, S. 1930, I, 161.)

§ 3. — VAN DE OVERDRAAGBAARHEID VAN HET OPTIERECHT

De beneficiant van een optierecht bezit een persoonlijk recht; dit recht is niet innig met zijn persoon verbonden, hetgeen hem dus toelaat er over te beschikken, b.v. met zijn recht te verkoopen of over te dragen.

De formaliteiten, welke dienaangaande moeten nageleefd worden, zijn deze bepaald bij artikel 1690 B. W. (D. H., 1928, Chronique 1), het gemeen recht in zake overdracht van persoonlijke vorderingen. De overdrager blijft echter ten opzichte van den eigenaar van het goed tot het betalen van den koop prijs gehouden, wanneer de overnemer de optie zal komen te lichten, omdat de schuldenaar zijn schuld niet kan overdragen zonder toestemming van den schuldeischer. (Planiol en Ripert, deel 10, bl. 178, Rev. prat. not. 1927, bl. 96, IV.)

Welk is de toestand van den rechtverkrijgende ten bijzondere titel van den belover, wanneer deze in weerwil van zijn verbintenis het goed, waarop de belofte draagt, heeft verkocht of gelegateerd aan een derde? Zal de beneficiant den koper of legataris kunnen dagvaarden tot uitvoering van de be-

lofte? Neen. De beneficiant van de belofte bezit slechts een persoonlijk recht; hij heeft geen jus in re op het goed. Een rechtverkkrijgende ten bijzondere titel is niet gehouden tot de uitvoering van de persoonlijke verbintenissen van zijn rechtgever, al hadden deze verbintenissen betrek op het overgedragen goed. (15 Januari 1918, D. P. 1918, I, 17.) De rechtspraak vernietigt nochtans den verkoop, gedaan door den belover, wanneer de koper van slechte trouw was, m. a. w. wanneer de koper wist dat een optierecht aan een derde was toegekend. Deze rechtspraak is gesteund op artikel 1167 van het B. W. en op het principie « trans omnia corumpit ». (Reg. 15 April 1902, D. P. 1902, I, 38.)

De beneficiant van een optierecht kan ook over zijn recht beschikken bij testament (Verbr. 16 Januari 1912, Rev. prat. not. 1913, bl. 256) en bij schenking onder levenden, mits naleving der gronden vormvereischen voor de geldigheid van testament en schenking. De beneficiant kan over zijn recht « beschikken » omdat dit recht niet met zijn eigen persoon verbonden is.

Het optierecht gaat actief en passief over op de erfgenamen (artikel 1122). Nu stelt zich de vraag te weten of de beneficiant de optie lichten kan ten opzichte van de minderjarige erfgenamen en de voogd de akte verleiden kan zonder de toestemming van den familieraad en homologatie van de rechtbank. Natuurlijk kan de optie gelicht worden ten opzichte van de minderjarige erfgenamen, vermits de erfgenamen gehouden zijn tot de uitvoering der verbintenissen aangegaan door hun rechtsvoorganger. De voogd zal noch toestemming van den familieraad, noch homologatie van de rechtbank noodig hebben om de akte van verkoop te verleiden, vermits hij niets anders doet dan een verbintenis uitvoeren, welke reeds was aangegaan voor het openvallen der voogdij; het is de voogd niet die de overdracht van eigendom heeft gewild; deze overdracht ligt vervat in de verkoopbelofte, die werd aangegaan door den rechtsvoorganger der minderjarigen. Het heeft geen zin de toestemming van den familieraad te vragen, vermits de beslissing van den familieraad is aangewezen door de verbintenis van den de cujus en waarom zou men de homologatie van de rechtbank vragen, vermits deze de homologatie niet weigeren kan. (Schicks en Vanisterbeek, II, bl. 330, n° 95; Rev. prat. not. 1906, bl. 319, 1912, bl. 9, 1926, bl. 257.) De toestand is echter geheel anders wanneer het er op aankomt te weten of de voogd aan een optierecht verzaken kan zonder toestemming van den familieraad en de homologatie van de rechtbank; wij hebben gezien dat het optierecht, toegestaan aan den rechtsvoorganger van den pupil, een onroerend recht is, wanneer de optie betrek heeft op een onroerend goed; om er over te beschikken zal de voogd aldus de bevoegdmakende pleegvormen

moeten volgen, noodig om te beschikken over een onroerend recht. (Nota onder Req. 20 Januari 1862, D. P. 1862, bl. 364.)

§ 4. — FISCAAL RECHT

De eenzijdige verkoopbelofte brengt de overdracht mede van onlichamelijke onroerende rechten. Deze overdracht geeft aanleiding tot de toepassing van het algemeen vast recht. Het recht dat overgedragen wordt, is niet een « jus in re », maar enkel een « jus ad rem ». Er is geen overdracht van zake-lijke rechten in de verkoopbelofte zelve; alleen het lichten der optie heeft de overdracht van den eigendom voor gevolg en geeft alleen aanleiding tot perceptie van mutatierecht op de waarde van het onroerend goed ten dage van den verkoop en volgens het tarief in voege op den dag van den verkoop. (Verbr. 13 Juli 1923, Pas. 1923, I, 441; Rep. prat. dr. Belge, V°, Enreg. n° 1030.)

De kwestie te weten welk recht moet geperceveerd worden op de overdracht van het recht van overname, geeft aanleiding tot niet minder dan vier theoriën :

1) Het Verbrekingshof van Frankrijk beslist dat alleen het vaste recht verschuldigd is. (13 Januari 1869, D. P. 1869, I, 295; 10 Maart 1886, D. P. 1887, I, 261; 5 Februari 1889, D. P. 1889, I, 200.) Er bestaat hier een overdracht van waarde, maar deze overdracht is van dezelfde natuur als deze besloten in de verkoopbelofte en geeft dienvolgens evenals de verkoopbelofte aanleiding tot heffing van het algemeen vaste recht. Deze theorie schijnt wel de meest logische.

2) Het beheer der registratie in België heft het recht van kwijting indien de overdracht tegen dadelijke betaling is geschied en het recht van obligatie wanneer de prijs der overdracht betaalbaar is op termijn. Bij het lichten der optie wordt het mutatierecht geheven op den koop prijs en prijs van afstand samen gevoegd, onder aftrek van het recht van kwijting of obligatie reeds vroeger betaald. (Beslissing 10 Maart 1900, Rec. gén. n° 13263; 24 Maart 1879, Rec. gén. n° 9318.) Deze theorie kan niet aangenomen worden; de afstand van het optierecht en de lichte ervan zijn twee onderscheiden bewerkingen, die ieder hun eigen voorwerp hebben; zij geschieden ook tusschen onderscheiden personen.

3) De derde theorie bepaalt, dat de overdracht van het optierecht aanleiding geeft tot een evenredig recht van verkoop op roerende goederen, vermits de beneficiant van de belofte slechts een roerend recht bezit, waarvan hij de overdracht of verkoop doet aan een derde. (Luik, 8 October 1928, Ann. not. 1929, 165.) Wij hebben gezien dat het recht van de optie onroerend is en daarom kan er geen sprake zijn van perceptie van een roerend recht; indien een

evenredig recht kon geheven worden, zou dit zijn dat voorzien is voor de mutatie van onroerende goederen (4e theorie), maar dit recht kan hier niet geheven worden wegens de redenen aangeduid in de eerste theorie.

Welk recht moet er toegepast worden in geval van overname door den langst levende echtgenoot? De vraag is van groot belang. Indien men aanneemt dat de overgang van eigendom geschiedt van den eerst overledene rechtstreeks op den langst levende echtgenoot dan staat men voor een overgang bij sterfgeval; dan is het successierecht van toepassing en wordt het geheven op het zuiver actief, hetgeen dus praktisch hier op neerkomt dat de overgang vrij is van rechten vermits het over te nemen goed den prijs der overname als tegengewicht heeft. Neemt men integendeel aan dat de overgang geschiedt tusschen de erfgenamen van den eerst overledene echtgenoot en den langst levende echtgenoot dan zal er eerst een successierecht op het over te nemen goed verschuldigd zijn door de erfgenamen van den eerst

overledene echtgenoot en dan verder nog een mutatierecht door den langst levende echtgenoot op het oogenblik dat hij de overname doet. Het beheer der registratie aanziet de overgang als geschiedende tusschen levenden (2de hypothese), zoodat het registratierecht verschuldigd is. (Rec. gen. nr 11508, beslissing 10 Sept. 1890.) De argumentatie gaat als volgt: de overgang van eigendom geschiedt niet «hic et nunc» in de huwelijksvoorwaarde; hij is integendeel onderworpen aan den wil van den langstlevende echtgenoot; er zijn twee contracten, een eerste tusschen de echtgenooten, een tweede tusschen de erfgenamen van den eerst overledene echtgenoot en den langst levende echtgenoot; het tweede contract dat de overgang van den eigendom medebrengt, overgang van eigendom die geschiedt tusschen levenden, geeft aldus aanleiding tot perceptie van registratierecht (Rec. gen. 1877 nr 8830).

P. V. WYMERSCH
Advocaat. Gent.

RECHTSPRAAK

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

1e Kamer. — 8 Februari 1936.

Voorzitter: M. J. Van Ginderachter.

Pleiters: Mrs Bauchau, Goossens, Bara en Van Haelst.

I. - IV. BESLAG. — GEEN VOORRECHT VOOR BESLAGLEGGER. — POND-PONDSEWIJZE VERDEELING TUSSEN ALLE SCHULDEISCHERS.

- I. *De opbrengst van den verkoop van een in beslaggenomen onroerend goed dat vrij en onbelast was moet verdeeld bij aandelen indien zij ontoereikend is om al de schuldeischers uit te betalen.*
- II. *De schuldeischer die tot het onroerend beslag overgaat, verkrijgt aldus noch voorrecht, noch uitsluitend recht, op de opbrengst van den verkoop.*
- III. *Daar het verkochte goed het gemeene pand is van al de schuldeischers van den beslagene, hebben ze allen pondpondsewijze recht op den verkoopprijs van dat goed, zelfs indien ze in handen van den notaris geen verzet hebben gedaan tegen de betaling of indien het verzet nietig is.*
- IV. *Wanneer de beslaglegger weet dat een ander schuldeischer in handen van den werkenden notaris een exploit van verzet heeft beteekend ten einde de opbrengst pond-pondsewijze te zien verdeelen, mag hij zich niet meer bij voorkeur doen betalen.*
- V. *De trekker van een check mag de dekking ervan blokkeeren in handen van den betrokkene om eene wettige reden zooals bijvoorbeeld als wanneer hij bemerkt dat de drager geen uitsluitend recht had op het bedrag tot betaling waarvan den check werd uitgegeven.*

S. A. Union Financière et Terrienne t/ Back.
Back t/ Van Naemen en Desmedt.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluitelien;

Gezien de stukken;

Overwegende dat de zaken ingeschreven onder nummers 4871, 5090 en 5091 van den algemeenen rol, samenhangend zijn; de rechtbank voegt ze samen en er over beslissende bij een en zelfde vonnis;

Overwegende dat de N. V. «Union Financière et Terrienne» — handelende als gewone schuldeischeres der echtgenooten Brodin — beslag legde op sommige onroerende eigendommen welke vrij en onbelast aan hare schuldenaren toebehoorden; dat notaris Back aangesteld werd om over te gaan tot de verkoop der goederen, verkoop welke op 4 Maart 1934 gehouden werd en 44.500 fr. opracht;

Overwegende dat Desmedt en partij Van Namen — insgelijks schuldeischers van de echtgenooten Brodin, die onvermogen zijn — in handen van den notaris Back, verzet hebben beteekend tegen de uitbetaling van die som bij exploit van 9 en 12 Maart 1934 doch zonder de speciale procedure in zake beslag onder derden voorzien te volgen;

Overwegende dat Meester Back op 20 Maart 1934 aan de N. V. Union Financière et Terrienne die exploit overmaakte en haar te kennen gaf dat hij zinnens was zich niet van die 44.500 fr. te ontmaken, zoolang de rechten der verschillende schuldeischers niet bij middel van eene rechterlijke beslissing werden vastgesteld;

Overwegende dat die mededeeling onbeantwoord bleef maar dat op 11 April 1934, twee beheerders der eischende Maatschappij zich bij den notaris aanboden en van dezen laatste eenen check op de Algemeene

Bankvereniging ten bedrage van 44.500 fr. verkregen; dat dienzelfden dag of allerlaatst 's anderen-daags de trekker verbod deed aan de bank dien check uit te betalen; dat middelerwijl, 't zij op 11 April en 19 April 1934 De Smedt en partij Van Naemen regelmatig beslag onder derden legden in handen van den notaris Back en hem ook op 19 April en 28 April 1934 beteekening deden van den eisch strekkende tot geldigverklaring van dat beslag, dat naderhand bij vonnis der rechtbank van Brussel ingewilligd werd;

Overwegende dat de N. V. « Union Financière et Terrienne » den notaris Back thans dagvaardt in betaling van bewuste som van 44.500 fr. boven de protestkosten; dat tot staving van haren eisch zij doet gelden :

1°) dat het verzet tegen de betaling gedaan door De Smedt en Van Naemen als beslag onder derden onregelmatig is en bijgevolg de door haar gevorderde betaling niet mocht vertragen of verhinderen;

2°) dat de andere schuldeischers, welke niet in het onroerend beslag zijn tusschengekomen geen aanspraak kunnen maken op de opbrengst van dit beslag;

3°) dat de notaris Back, — trekker van den check, die gedekt was, op voet van art. 1382 en volgende van het Burgerlijk wetboek verantwoordelijk is voor die niet-betaling van die 44.500 fr., daar hij op onrechtmatige wijze aan den betrokkene verbod heeft gedaan den check te betalen in handen van den drager;

Overwegende dat Meester Back, Desmedt en partij Van Naemen in zake roept ten einde te hooren zeggen voor recht dat de opbrengst van het onroerend beslag tusschen hen en eischeres pond-pondsgewijze dient verdeeld te worden en tevens een rechter-commissaris te hooren aanstellen gelast met de verdeling bij aandeelen te doen; dat hij tevens de teruggave vordert van den check hem op 11 April 1934 uitgegeven;

Overwegende dat in zake geroepenen bij tegeneisch vragen dat de hoofdgedaagde verantwoordelijk zou verklaard worden over de schade hen door hief uitgeven van bewusten check berokkend;

Overwegende dat eene verdeling bij rangregeling veronderstelt dat het inbeslaggenomen en verkochte onroerend goed met hypotheek belast weze; dat bijgevolg als wanneer het goed vrij en onbelast en de opbrengst onvoldoende is om al de schuldeischers te betalen er plaats grijpt tot verdeling bij aandeelen (Cruche n° 293 tot 366, Glasson Colmet, Daage, 2e d. T. 2. N° 168. Rép. prat. Belge V° Distribution par contribution N° 6);

Overwegende dat bij gebrek aan een uitzonderings-tekst dienaangaande, een schuldeischer, die tot een onroerend beslag overgaat volgens de algemeene beginselen, voorzeker daardoor noch een voorrecht noch een uitsluitend recht op de opbrengst van den verkoop verkrijgt; dat al de schuldeischers van den beslagene op denzelfden voet moeten gesteld worden en allen pond-pondsgewijze hetzelfde recht hebben op den verkoopprijs van een goed, dat het gemeen pand van al de schuldeischers uitmaakte; dat zulks het geval is zelfs voor de schuldeischers die in handen van den notaris geen verzet zouden gedaan hebben of wiens verzet nietig zou zijn (Daloz. Rép. V° Distribution par Contribution N° 15. Glasson Colmet et Daage T. 2. N° 1691. Rep. de jurisprud. Belge V° Distribution par contribution N° 28 et 81. Patron :

Code de la Distribution par Contribution 2 éd. T. I. N° 129. Beltjens Code procédure art. 656 N° 68. Rennes 28 December 1893. Dall. P. 1894. 2. 385) ;

Overwegende dat men uit de toenadering van die rechtsregelen afleiden moet dat een beslaglegger — als wanneer hij weet dat een ander schuldeischer in handen van den werkenden notaris een exploit van verzet heeft beteekend — geene betaling meer bij voorkeur mag aanvaarden zonder inbreuk te maken op de regelen der goede trouw die steeds alle rechtsverhoudingen moeten beheerschen;

Overwegende dat men niet uit het oog mag verliezen dat eischeres van notaris Back mededeeling heeft gekregen van de exploiten waarbij De Smedt en partij Van Naemen zich tegen de uitbetaling van bewuste som hebben verzet; dat eischeres zich nochtans een check van 44.500 fr. deed ter hand stellen alhoewel zij wist geen *uitsluitend* recht op die som te hebben; dat in dergelijke omstandigheden het zonder eenig belang is verder na te gaan of die exploiten onregelmatig waren als beslag onder derden;

Overwegende dat het aan den trekker van een check toegelaten is om eene wettige reden de dekking er van te blokkeeren zooals bij voordeeld in onaerhavig geval, als wanneer de trekker na de uitgifte van den check bemerkt dat de drager geen uitsluitend recht had op het bedrag tot betaling van hetwelk de check werd uitgegeven;

Overwegende dat art. 509bis der strafwet — ingeroepen door eischeres — aan dien regel van gezond verstand niets heeft veranderd met als wanbedrijf te beteugelen de handeling van een trekker die met bedrieglijk opzet of met inzicht om te schaden de dekking van den check onbeschikbaar maakt;

Overwegende dat dergelijk bedrieglijk inzicht in hoofde van notaris Back zeker niet heeft bestaan daar het hem streng verboden was eischeres te bevoordeelen ten nadeele der andere schuldeischers die dezelfde rechten op het bedrag van bewusten check konden doen gelden; dat overigens partij Van Naemen op den dag zelf der uitgifte van den check regelmatig beslag onder derden heeft gelegd, hetwelk beslag naderhand van waarde werd verklaard; dat indien de N. V. « Union Financière et Terrienne » betaling van den check had verkregen, zij aldus gedeeltelijk eene onverschuldigde betaling zou ontvangen hebben vermits de opbrengst van 44.500 fr. pond-pondsgewijze onder de verschillende gerechtigden moet verdeeld worden;

Overwegende dat de hoofdverweerder dus geene fout heeft begaan met de dekking van den check te blokkeeren ten voordeele van wie het behoort in handen van den getrokkenen ;

Overwegende dat de verdeling bij aandeelen onderworpen is aan eene speciale proceduur;

Overwegende dat uit bovenstaande beschouwingen blijkt dat ook de tegeneisch tegen notaris Back gericht ongegrond voorkomt ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, verleent akte aan eischeres, aan den hoofdverweerder en aan de in zake geroepenen hiervan dat zij den eisch ramen op meer dan 10.000 fr. voor wat de eischeres betreft; op meer dan 50.000 fr. in elk zijner deelen voor wat den hoofdverweerder betreft en op meer dan 12.500 fr. voor den tegeneisch ingeleid door de in zake geroepenen, alle verdere en tegenstrijdige besluitselen verwerpende; verklaart

den hoofdeisch alsmede den tegeneisch ingeleid tegen notaris Back ongegrond; diensvolgens verwerpt ze; zegt dat er dient overgegaan te worden tot de verdeling bij aandeelen tusschen eischeres, Desmedt en partij Van Naemen 't zij in der minne, 't zij overeenkomstig art. 657 en volgende van het wetboek van Burgerlijke rechtspleging;

Zegt dat er hic et nunc geen rechter-commissaris dient aangesteld te worden en dat die aanstelling overigens buiten de bevoegdheid der rechtbank valt;

Veroordeelt bovendien eischeres om aan verweerder Beck den check door hem op 11 April 1934 uitgegeven terug te bezorgen binnen de acht en veertig uren der beteekening van onderhavig vonnis;

Veroordeelt de N. V. « Union Financière et Terrienne » tot de kosten, er inbegrepen de kosten veroorzaakt door het in zake roepen van verweerders Desmedt en Van Naemen, al die gerechtskosten begroot op opgerekend de kosten van expéditie van onderhavig vonnis.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad niet-tegenstaande alle verhaal en zonder borg, uitgenomen wat de kosten betreft.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

3e Kamer. — 20 Februari 1935.

Voorzitter : M. A. Claeys.
 Référéndaris : M. R. Maraite.
 Pleiters : Mrs Stals en Delhaise.

FABRIEKSMERK. — EIGENDOM ERVAN. — KENSCHETSSEND KARAKTER. — WOORDEN « SPORT » EN « PLUME ». — BEDRIEGLIJKE NABOOTSIING.

Deze die het eerst een merk « gebruikt », verwerft er den eigendom van.

Het kenschetsende van een fabrieksmark ligt niet noodzakelijk in de bestanddeelen zelf waaruit het samengesteld is, maar vooral in de schikking der bestanddeelen onderling.

De woorden « Sport » en « Plume », die om reden van hun alledaagsch karakter in het openbaar domein vervallen zijn, kunnen op zichzelf het voorwerp niet uitmaken van private toe-eigening.

Er is bedrieglijke nabootsing, wanneer er door het slaafs navolgen der kenmerkende bestanddeelen van een merk, gevaar voor verwarring bestaat bij een persoon, met middelmatig verstand en gewone scherpzinnigheid begaafd.

De Clercq t/ De Clercq en cons.

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt en overigens niet betwist wordt, dat verweerders die eenen handel en een nijverheid in klakken, hoeden, petten, mutsen; lederen vesten en andere kleedingen uitbaten, als onderscheidingsteeken van hunne productie, sinds 1929, het merk « Derby Sport » gebruikt hebben;

Aangezien dit fabrieksmark, ingevolge een proces-verbaal in datum 4 November 1929, geboekt te Gent, ter greffie van de Handelsrechtbank te Gent neergelegd, samengesteld was uit een rechthoek waarop

van boven de woorden « Grand Luxe », in het midden de woorden « Derby Sport » en van onder de woorden « déposé » - « modèle breveté » met smaakvolle gele letters op rooden grond gedrukt waren;

Aangezien aanlegster, die op hare klakken het merk « City Kap » aangebracht had, op deze, in Mei 1932, een nieuw merk zette, hetwelk de volgende kentekens vertoonde : een dwarse band, welke het midden-gedeelte eener pluim van een struisvogel dekte en niet alleen in het midden, de woorden « City Sport déposé », in gewone letters geschreven, maar ook van onder het woord « Plume » in Belgisch schrift droeg;

Aangezien dit merk, waarvan aanlegster den eigendom verworven had om de eerste gebruik er van maakt te hebben, (wet van 1 April 1897, art. 3), door haar ter Greffie der Handelsrechtbank van Brugge neergelegd werd, zooals blijkt uit een proces verbaal neergelegd in dato 5 Maart 1935, geboekt op 6 Maart 1935 (Allart : Traité des Brevets d'Invention, blz. 147, N° 123);

Aangezien het ontegensprekelijk vaststaat, dat het fabrieksmark van aanlegster, juist ten aanzien van de wijze waarop de bestanddeelen, welke het samenstellen, ingericht werden, de beide vereischte hoedanigheden verenigt om door de wet beschermd te worden;

Aangezien dit merk inderdaad als bijzonder hoeft beschouwd te worden, dewijl voor wat zijn uitzicht betreft het niets gemeens heeft met de door andere handelaars aangenomen merken en zich door zijne eigenaardigheden er van duidelijk onderscheidt. (De Ro, Commentaire de la loi du 1 avril 1879 sur les marques de fabrique et de commerce, blz. 107 en 108);

Aangezien in het begin van het jaar 1934, verweerders de schikking, de kleur en den tekst van hun merk volledig veranderden;

Aangezien verweerders wel is waar, de woorden « Derby Sport » in hun merk behielden maar ze binnen eenen rechthoek plaatsten, dewelke het midden-gedeelte van een pluim van een struisvogel bedekte, in een van zijn hoeken den naam van een stad in gedrukte letters en van onder ook in Belgisch schrift het woord « Plume » vertoonde;

Aangezien partijen ten onrechte aan malkander het verwijt richten, de woorden « Sport » en « Plume » in hun merk ingelascht te hebben en er op een pluim van struisvogel nagemaakt te hebben, dewijl deze woorden en deze teekening, om reden van hun alledaagsch karakter, in het openbaar gebied vervallen zijn en diensvolgens voor private toeëigening niet vatbaar zijn;

Aangezien aanlegster met het woord « Sport » te gebruiken, dus geenzins een vooraf bestaand recht van verweerders gekrenkt heeft en de tegeneisch, welke deze laatste ingediend hebben, van nu af als ongegrond dient beschouwd te worden;

Aangezien het in het oog springt, dat verweerders met aldus te handelen, slechts tot doel hebben gehad verwarring tusschen hun merk en dit van aanlegster te stichten, om zich op zulke oneerlijke wijze de beklanting van hun mededingers toe te eigenen;

Aangezien deze verwarring, in den geest van een met middelmatig verstand en een gewone scherpzinnigheid begaafd koper, des te meer mogelijk is, daar op beide merken de pluim van een struisvogel, alsook de woorden « Sport » en « Plume » een gelijke groote

bezitten en op gelijksoortige wijze geschikt worden.

Aangezien het bedrieglijk inzicht van verweerders, tot geen twijfel aanleiding kan geven, wanneer men overweegt dat deze in hun merk de kenschetsende bestanddeelen van dit van aanlegster slaafs nagebootst hebben;

Aangezien inderdaad beide merken in 't wit op zwarten grond gedrukt worden, de eerste hoofdletter der woorden «City» en «Derby» van het lichaam dezer woorden gescheiden is en de letter «L» van het woord «Plume» volkomen door den ring der letter «P» loopt;

Aangezien verweerders overigens hunne schuld stilzwijgend erkend hebben dewijl, door aanlegster aangemaand om een eind te stellen aan hunne afkeurenswaardige gedragingen, zij in eenen brief, in dato 8 Juli 1935, zich onmiddellijk bereid verklaard hebben hun cliché te wijzigen, hetgeen zij werkelijk op 2 September 1935 gedaan hebben;

Aangezien het op verweerders rust, bij toepassing van art. 1382 van het B. W., aanlegster te vergoeden wegens de schadelijke gevolgen van de daden van oneerlijke mededinging, waaraan zij zich plichtig gemaakt hebben;

Aangezien aanlegster in de hierna getroffen maatregelen en in de hieronder toegekende som billijke schadeloosstelling van het door haar ondergane nadeel zal vinden;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of strijdige besluiten verwerpend, verklaart den eisch gegrond, zegt diensvolgens voor recht, dat verweerders gehouden zijn den cliché merk «Derby Sport», zooals hij in het begin van het jaar 1934 gemaakt werd, uit den handel te verwijderen, dit binnen de 8 dagen der betekening van het onderhavig vonnis en bij al dien zij zulks niet zouden gedaan hebben, in den hierboven bepaalden termijn, veroordeeld ze van nu af tot betaling eener vergoeding van 100 fr. per dag, voor elk verder ongeoorloofd vastgesteld gebruik, verwijst elke heellijk verweerders, om aan aanlegster te betalen, ten titel van schadevergoeding, de som van 2.500 fr., wijst verweerders af van hunnen tegeneisch en verwijst ze daarenboven tot de kosten van het geding.

NOTA. — Het hierboven vermeld vonnis is vooral van belang, waar het den nadruk legt op het feit, dat de nabootsing spruit, niet uit het voorkomen van sommige zelfde elementen, afzonderlijk genomen, maar uit de gelijkaardige schikking van die elementen, elementen die op zich zelf genomen, niet noodzakelijk voor private toe-eigening vatbaar zijn. Dit sluit natuurlijk niet uit, dat in sommige gevallen, een onderdeel op zich zelf kenmerkend genoeg kan zijn om een merk te typeeren.

Zie Pand. B. Verbo MARQUE de FABRIQUE N° 6, 86, 87, 91, 92, 93, 95, en art. 3 der wet van 1 April 1879. M. F

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

1e Kanton. — 22 April 1936.

Vrederechter : Mr J. Raynaud.

Pleiters : Mrs Stockmans en Grijspeerdt.

HUUROVEREENKOMST. — HUUR EENER ZAAL VOOR POLITIEKE MEETING. — STORING DOOR POLITIEKE TEGENSTREVERS. — SCHADE TOEGEBRACHT AAN ZAAL EN MATERIAAL. — VERANTWOORDELIJKHEID. — GEMEENTE. — WET VAN 10 VENDEMAIRE IV. — BEVOEGDHEID.

Wanneer een eigenaar eener zaal deze verhuurt voor een politieke meeting en de zaal ter beschikking heeft gesteld heeft hij voldaan aan zijne verplichtingen en moet hij den huurder niet waarborgen tegen stoornis door het publiek verwekt die de meeting onmogelijk maakt. Volgens art. 1725 is hij niet gehouden wegens stoornis door loutere feitelijkheden. Wordt tijdens die stoornis schade toegebracht aan den eigendom moet deze aanzien worden als huurschade waarvoor de huurder verantwoordelijk is;

De rechtbank van eersten aanleg alleen is bevoegd om te kennen over de vorderingen gesteund op de Wet van 10 Vendemiaire IV.

Lambreghts t/ Rubenspaleis, Stad Antwerpen en Laroche.

Aangezien door exploit van 28 October 1935, betekend door het ambt van den deurwaarder Rudolf Jacobs, te Antwerpen verblijvende, Mr Lambreghts deed dagvaarden om te verschijnen voor deze Rechtbank de Naamlooze vennootschap «Rubenspaleis», ten einde deze te hooren akte verleen en aan Mr Lambreghts dat hij bereid is een borg te storten voor al de bedragen die zouden kunnen verschuldigd zijn aan de N. V. Rubenspaleis als voortspruitende uit de mondelinge huurovereenkomst tusschen partijen gesloten, verder de N. V. Rubenspaleis, zich te hooren veroordeelen binnen de 12 uur van het te vellen vonnis, de volgende voorwerpen in goeden staat aan M. Lambreghts af te leveren: een groote vlag, twee kleine vlaggen, vijf vlaggen met stok, zeven geschilderde spandoeken, een spreekgestoelte en bij gebreke hieraan te voldoen binnen de gestelde tijdruimte, de N. V. Rubenspaleis te veroordeelen aan M. Lambreghts te betalen fr. 4.000 ten titel van schadevergoeding, samen met de wettelijke intresten en de kosten des gedings;

Aangezien door exploit van 4 November 1935 betekend door het ambt van den deurwaarder Ed. Druyts, ten verzoeken van de N. V. Rubenspaleis, deze deed dagvaarden om te verschijnen voor onze Rechtbank Mr M. Lambreghts, ten einde deze, zich te zien en te hooren veroordeelen om te betalen aan de N. V. Rubenspaleis, de som van fr. 500 voor huur en die van fr. 200 voor schade berokkend aan spiegels en stoelen, en de kosten van het geding;

Aangezien bij het exploit van 18 November 1935, betekend door het ambt van den deurwaarder Frans Maes, Mr Lambreghts deed dagvaarden om te verschijnen voor deze Rechtbank: 1° de Stad Antwerpen, 2° M. Gust Laroche ten einde de partijen Stad Antwerpen en Laroche zich samen of minstens de eene bij gebreke aan de andere, te zien en te hooren veroordeelen om tusschen te komen in het rechtsgeding voor, de rechtbank aanhangig tusschen de N. V. Rubenspaleis en M. Lambreghts de zaak voor Mr Lambreghts op te nemen, hem buiten zake te doen stellen, en in alle geval zich te hooren en te zien veroordeelen om M. Lambreghts te vrijwaren tegen alle veroordeelingen die tegen hem zouden kunnen uitgesproken worden, in hoofdsom;

a) tot de geëischte som van 200 frank wegens schade; b) Mr Laroche daarenboven tot de som van 500 fr. wegens huur, het al met de intresten en de kosten des gedings, en M. Lambreghts handelende bij rechtstreeksche dagvaarding en vordering, de Stad Antwerpen zich te zien en te hooren veroordeelen om

aan Mr Lambreghts te betalen wegens andere geleden schade, vernieling van twee vlaggen 600 fr., vernieling van 5 geschilderde spandoeken 500 fr., samen 1100 fr., deze som te vermenigvuldigen door twee gelijk aan 2200 fr. met intresten en kosten; Mr Laroche zich te zien en te hooren veroordeelen om aan Mr Lambreghts te betalen: vernieling van spandoeken en vlaggen volgens opsomming 1100 fr.; verkochte inkomkaarten 1508 fr., drukwerk inkomkaarten 65 fr.; drukwerk van aankondiging, enz., 892,50 fr., samen 3565,50 fr. het al met de intresten en onkosten;

Of te hooren zeggen dat zij samen tot een bedrag van 2200 fr. zullen veroordeeld worden of minstens de eene bij gebreke aan de andere met intresten en kosten;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de zaken ingeleid door de exploten van 28 October, 4 en 16 November 1935 samenhangend zijn en moeten samengevoegd worden, ter wille eener behoorlijke gerechtigheid;

Aangezien Mr Lambreghts doet gelden, dat hij de zaal toebehoorende aan de N. V. Rubenspaleis, Carnotstraat, te Antwerpen, in huur had genomen voor den prijs van 500 fr.; dat hij voor de versiering van de zaal volgend materiaal liet afleveren: 1 groote vlag, 2 gewone vlaggen, 5 vlaggen met stok, 7 geschilderde spandoeken en een spreekgestoelte, de waarde van dit alles geschat op 4.000 fr.; dat de verhuurster het vrije genot van de zaal niet afleverde en dat er desaan gaande betwisting bestaat; dat de verhuurster hiervan gebruik maakt om aan M. Lambreghts de teruggave te weigeren van de opgesomde voorwerpen, onder voorwendsel dat de som van 700 fr. die zij opeischt, niet werd voldaan, alhoewel M. Lambreghts nochtans heeft aangeboden en nog aanbiedt een borgsom te storten voor al de sommen die de huurster opeischt; dat de N. V. Rubenspaleis het opgevorderde materiaal niet mag achterhouden; dat ingeval van niet onmiddellijke aflevering, de N. V. moet veroordeeld worden tot betaling van de waarde der achtergehouden voorwerpen, zijnde 4.000 fr.; dat M. Lambreghts over de opgevorderde voorwerpen moet beschikken en het vonnis dus uitvoerbaar moet verklaard worden op minuut en voor registratie;

Aangezien de N. V. Rubenspaleis vertoont dat M. Lambreghts van haar in huur genomen heeft, den 4n October 1935, de zaal «Rubenspaleis», mits 500 fr.; dat gedurende de vergadering door M. Lambreghts belegd, schade aan den gehuurden eigendom werd berokkend, namelijk dat er spiegels en stoelen werden stuk geslagen; dat de schade op een minimum van 200 frank werd beraamd en door M. Lambreghts werd aangenomen;

Aangezien M. Lambreghts zijn vordering steunt op de volgende feiten: A) ten opzichte van de Stad Antwerpen, deze ingevolge art. 1 van titel V van het Decreet van 10 Vendemiaire, jaar IV, is verantwoordelijk wanneer, ten gevolge van verzamelingen of samenscholing, een burger gedwongen is geweest te betalen, of wanneer hij bestolen of geplunderd is geweest op het grondgebied der gemeente en aansprakelijk is voor de dubbele waarde der geleden schade; inderdaad is de Stad Antwerpen onmachtig geweest om de orde te handhaven en bijgevolg de geleden schade moet betalen; B) ten opzichte van M. Laroche: M. Lambreghts is het slachtoffer geweest van de handelingen van M. Laroche die een opruienden oproep

heeft gericht, namens de Algemeene Federatie der Vakbonden van Antwerpen, tot de arbeiders, zijn partijgenooten, met het bewezen inzicht de vergadering, in het «Rubenspaleis» belegd, te verhinderen; niettegenstaande de toegang alleen was voorbehouden aan dragers eener kaart, waarvoor betaling werd geëischt, de zaal van het «Rubenspaleis» op voorhand bezet was door de partijgenooten van M. Laroche en die geen inkomgeld hadden betaald; M. Laroche is verantwoordelijk omdat hij de oorzaak, de uitgever en verspreider is van den oproep en bijgevolg de opgesomde schade moet vergoeden;

Aangezien blijkt uit de verhandeling der zaak dat de zaal «Rubenspaleis» in huur genomen werd door M. Lambreghts den 4 October 1935; dat er door het «Vlaamsch Nationaal Verbond» een meeting belegd was; dat reeds, vóór 19 uur, door den huurder, werkelijk bezit genomen was van de zaal; dat tusschen 20 en 21 uur aan de zich in de zaal bevindende personen medegedeeld werd dat de meeting niet zou doorgaan omdat, blijkbaar, zeer veel politieke tegenstrevers zich in de zaal bevonden met het inzicht de meeting te verhinderen en er wanordelijkheden te vreezen waren door het optreden van die politieke tegenstrevers; dat deze bekendmaking gedaan werd met de goedkeuring van M. Lambreghts;

Aangezien hieruit volgt dat de N. V. Rubenspaleis, het verhuurde goed afgeleverd heeft; dat de stoornis van het recht van genot veroorzaakt werd door derden, dewelke nochtans niet beweerden eenig recht te hebben op de verhuurde zaal en ook niet de rechten als eigenaar, van de N. V. aangetast hebben; dat bij het binnenkomen van het publiek en tijdens de ontruiming van het lokaal, er schade berokkend werd, zoowel aan den eigendom van de verhuurster als aan M. Lambreghts; dat de stoornis verwekt geworden is door de menigte van politieke tegenstrevers;

Aangezien, op grond van artikel 1725 van het Burgerlijk Wetboek de verhuurster niet gehouden is M. Lambreghts te waarborgen wegens stoornis door loutere feitelijkheden;

Aangezien het gehuurde goed afgeleverd werd en de huurprijs verschuldigd is;

Aangezien de schade berokkend aan den eigendom van de verhuurster, huurschade is, en zij moet vergoed worden door den huurder;

Aangezien wegens hare bevoorrechte schuldvordering, de N. V. «Rubenspaleis» gerechtigd is de voorwerpen te weerhouden, die door M. Lambreght in de zaal geplaatst werden;

Aangezien wat betreft de rechtstreeksche dagvaarding en vordering tegen de stad Antwerpen, deze terecht doet gelden, dat luidens artikelen 3, 4 en 5 titel V van het Decreet van 10 Vendemiaire jaar IV, de vordering gegrond is op die wet uitsluitend bij de bevoegdheid hooren der rechtbank van eersten aanleg; dat deze beschikking niet afgeschafft geworden is door art. 2 der wet van 25 Maart 1876; dat de intrekking van eene wettelijke bepaling niet mag vermoed worden; dat de wetgever van 1876 rekening houdt met die grondstelling wanneer hij uitdrukkelijk verklaart, in art. 18 van vermelde wet dat de regelen over de bevoegdheid en den aanleg in fiscale zaken worden toegepast en dus in deze zaken de toepassing van de algemeene wet uitbreidt; dat de afschaffing slechts kan voortspruiten ofwel uit den stelligen wil van den wetgever ofwel uit eene klaarblijkelijke tegenstrijdig-

heid tusschen de bewoordingen der wet van Vendemiaire en de bepalingen der wet van 1876; dat deze tegenstrijdigheid niet bestaat; dat wanneer de voorbereidende werkzaamheden der wet nagegaan worden, het opvallend is dat melding gemaakt wordt van de verschillende, alsdan bestaande uitzonderlijke wetten over de bevoegdheid waarvan de afschaffing noodig geoordeeld werd; dat de Commissie en de wetgever het stilzwijgen behouden hebben betreffende de wet van Vendemiaire (Verbr. 24 Juni 1915, Pas. 1915-1916 I. bladz. 367) dat de regel der bevoegdheid niet in strijd is met de openbare orde; dat noch de Grondwet noch eenige wet ze uitdrukkelijk afschaft, dat hieruit het besluit moet getrokken worden van het nog immer bestaan van den regel en de rechtbank van eersten aanleg, alleen bevoegd is om kennis te nemen van de vordering gegrond op het Decreet van Vendemiaire;

Aangezien het Koninklijk Besluit van 13 Januari 1935 enkele wijzigingen heeft gebracht aan de wet van 25 Maart 1876, maar geen afbreuk doet aan de bevoegdheid der rechtbank van eersten aanleg in het onderhavig geval;

Aangezien inderdaad blijkt uit het verslag aan den Koning dat de Commissie van de Kamer had voorgesteld de woorden «al de burgerlijke vorderingen» te laten volgen door de woorden:

«Behalve die welke de wet uitdrukkelijk aan andere rechtsmachten toekent, zooals, bijvoorbeeld, de vorderingen tot schadevergoeding tegen de gemeenten ingesteld» (wet van 10 Vendemiaire jaar IV).

Aangezien die oplossing, inzonderheid de woorden «uitdrukkelijk aan andere rechtsmachten toekent» aanleiding konden geven tot moeilijkheden in de interpretatie en dan ook niet aangenomen werden in het gewijzigd artikel 2 der wet van 25 Maart 1876, maar nochtans de bepaling van al. 2 van art. 1 van het ontwerp, geen afbreuk doet aan de bepaalde rechtspraak die tot stand gekomen is;

Aangezien die «bepaalde rechtspraak» bevoegdheid toekent alleen aan de rechtbank van eersten aanleg;

Aangezien wat betreft de vordering in vrijwaring, tegen de Stad Antwerpen, deze vordering niet behoort tot den werkkring dezer rechtbank (art. 50 der wet van 25 Maart 1876);

Aangezien de grondstelling op de onverdeelbaarheid van hoofd- en verhaalvordering slechts kan ingeroepen worden wanneer de twee acties gebracht worden voor de rechtbank die bevoegd is, wegens het onderwerp van het geschil, kennis te nemen van de eene en de andere vordering. (Verbr. 14 November 1844, Pas. 1844. I. bladz. 275);

Aangezien de rechtbank geen kennis mag nemen van den eisch tegen de stad Antwerpen, bij rechtstreeksche dagvaarding en zij er ook geen kennis mag van nemen wanneer de stad Antwerpen in vrijwaring wordt opgeroepen en de vordering gesteund is zooals in het voorhanden geval, op het Decreet van 10 Vendemiaire, jaar IV;

Aangezien M. Lambrechts niet betwist dat de antwoorden meeting kenbaar gemaakt werd door aanplakbrieven en dat eenieder daarop toegelaten zou worden op vertoon eener kaart die afgeleverd werd mits betaling eener vastgestelde som;

Aangezien blijkt uit de verklaringen van M. Lam-

breghts dat aldus, voor een bedrag van 1.508 frank kaarten verkocht werden, die zich iedereen kon aanschaffen, tegen betaling, en die konden voortverkocht worden;

Aangezien M. Laroche niet ernstig betwist dat hij door een stroombiljet een oproep gedaan heeft tot de arbeiders en arbeidsters, en namens de Algemeene Federatie der Vakbonden van Antwerpen, op al de aangesloten leden beroep deed om op 4 October 1935 te 20 uur zich te bevinden in het «Rubenspaleis», alwaar het Vlaamsch Nationaal Verbond een volksvergadering zou inrichten;

Aangezien de oproep van M. Laroche niet kan beschouwd worden als een opruiing en daaruit alleen het inzicht om schade te berokkenen, niet kan opge maakt worden;

Aangezien M. Lambrechts geen enkel bepaald feit ten laste legt van M. Laroche, behalve den oproep waaruit zou kunnen voortspuiten dat M. Laroche de arbeiders en arbeidsters heeft aangezet om de schade te berokkenen en zich te begeven naar het «Rubenspaleis» om aldaar, door wanordelijkheden der volksverdediging van het «Vlaamsch Nationaal Verbond» totaal onmogelijk te maken;

Aangezien het bewijs niet aangeboden wordt dat de schade berokkend geworden is door personen die den oproep van M. Laroche beantwoord hebben en niet voorzien waren van toegangskarten.

Om deze redenen:

Wij, Jozef Raynaud, Vrederechter van het 1e kanton der Stad Antwerpen, zeggen samenhangend en samengevoegd de vorderingen ingesteld door exploitanten van 28 October, 4 en 16 November 1935; verleenende akte aan M. Lambrechts: A) dat hij den eisch tegen de stad Antwerpen en tegen M. Laroche s. hat in elk zijner onderdeelen en tegen elk der partijen op meer dan 1000 fr.; B) Dat hij bereid is een borgsom te storten voor al de bedragen, die zouden kunnen verschuldigd zijn aan de naamlooze vennootschap «Rubenspaleis» als voortspuitende uit de mondelinge huurovereenkomst tusschen partijen gesloten; verklaren dit aanbod niet voldoende; zeggen de vordering niet gegrond en veroordeelen M. Lambrechts tot de kosten van den aanleg ingesteld bij dagvaardingen van 28 October 1935, ten verzoeken van M. Lambrechts; veroordeelen M. Lambrechts te betalen aan de N. V. «Rubenspaleis»:

1° De som van 500 fr. voor huur der zaal «Rubenspaleis»; 2° De som van 200 fr. voor vergoeding wegens huurschade; veroordeelen hem tot de gerechtelijke intresten en tot de kosten van het geding, betekend ten verzoeken van de N. V. «Rubenspaleis», deze berekend op 21 fr.; vonnissende over de rechtstreeksche vordering en de vordering in tusschenkomst tot vrijwaring ingesteld door M. Lambrechts tegen de stad Antwerpen bij exploit van 16 November 1935, verklaren ons onbevoegd; veroordeelen M. Lambrechts tot de kosten van den aanleg, bij rechtstreeksche dagvaarding en tot die van den aanleg tot vrijwaring; zeggen niet gegrond de vordering tot vrijwaring ingesteld tegen M. Laroche zeggen ook niet gegrond de vraag tegen laatstgenoemde partij ingesteld bij rechtstreeksche dagvaarding; stellen M. Laroche buiten zake zonder kosten.

Art. 4. De huurprijs van een binnenschip wordt vracht genoemd. Hij wordt door de overeenkomsten der partijen geregeld.

Het schip kan ten behoeve van vervoer bevracht worden voor het geheel of voor het inladen van een bepaalde hoeveelheid goederen voor een reis of voor een beperkten tijd.

Het schip kan ook bevracht worden om te liggen of om als drijvend magazijn te dienen.

Art. 5. De bevrachter heeft recht op commissieloon dat, bij gebrek van bepaling, gelijk is aan 5 t. h. van de vracht. Het mag in geen geval 10 t. h. van de vracht overschrijden.

Het is de schipper die het commissieloon verschuldigd is. Het is eischbaar vanaf het oogenblik waarop de cognossemerten den schipper ter onderteekening worden voorgelgd, overeenkomstig artikel 14.

Betaling op dat oogenblik van het commissieloon geldt als afrekening, en aan de partijen kan niet toegestaan worden de herziening er van te vragen, onaan gezien het bedrag der werkelijk aan den schipper betaalde vracht op het einde der reis.

Echter, zal de bevrachter, die een commissieloon van meer dan 10 t. h. der vracht geëischt heeft, van alle recht op commissieloon vervallen worden verklaard en zal, eventueel, de ontvangen sommen moeten terugbetalen.

Art. 6. Op welke wijze de bevrachting ook geschiedt, moet de schipper, op eigen kosten, het vaartuig op de plaats brengen, aangewezen voor het inhalen of het lossen.

Indien hij meent dat de aangewezen plaats niet geschikt is of het schip aan averij blootstelt, kan hij weigeren er naar toe te varen, tenzij de inlader of de geadresseerde zich schriftelijk verbindt de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de schade die aan het schip mocht overkomen, ingevolge de aan die verplaatsing verbonden risico's.

Indien de gevaren der plaats niet zichtbaar zijn, is de inlader of de geadresseerde die den schipper beveelt er zijn schip te leggen van rechtswege verantwoordelijk voor de aan die plaats verbonden risico's.

Art. 7. Indien het contract alleen een laad- of een losplaats bepaalt, moet de schipper evenwel, zoo hij daartoe verzocht wordt, in de ladinghaven laden en in de haven van bestemming lossen op de verschillende plaatsen welke respectievelijk door den inlader en den geadresseerde worden aangewezen. De daartoe noodige verhaleningen geschieden ten verzoeken en op de kosten respectievelijk van den inlader of van den geadresseerde.

Indien de overeenkomst bepaalt, dat het schip op verschillende plaatsen of langs zij van verschillende schepen moet worden geladen of gelost, moet de schipper zich op eigen kosten éénmaal naar elk der aangewezen plaatsen of langs zij van elk schip begeven, terwijl de verdere verhaleningen ten laste van den inlader of van den geadresseerde komen.

Art. 8. Het laden, stouwen en lossen geschiedt, onder toezicht van den schipper, door en op kosten van den inlader en van den geadresseerde.

De schipper is gehouden bedoelde werkzaamheden te vergemakkelijken met al de hem ten dienste staande middelen, maar hij is niet verplicht het hijschtuig van 't schip kosteloos ter beschikking te stellen.

Art. 9. Op het einde van het laden wordt een bewijschrift over het geheel van de ingeladen hoeveelheden opgemaakt. Dit bewijschrift heet cognossement.

Het cognossement wordt door den inlader gereedgemaakt en door den schipper onderteekend; het vermeldt den naam en de woonplaats van den inlader, den naam en de woonplaats van den geadresseerde, den naam van den schipper, den naam van het schip, de plaats van vertrek en die van bestemming, het bedrag van de door den geadresseerde te betalen vracht, den aard en de hoeveelheid van de te vervoeren goederen, de merken en nummer der colli.

Het cognossement moet gedagteekend zijn. Het kan zijn aan order, aan toonder of op naam. Het wordt opgemaakt in verschillende door den schipper onderteekende origineelen en vermeldt het aantal afgeleverde exemplaren. Een exemplaar wordt aan den schipper overhandigd.

De in het cognossement voorkomende meldingen gelden als bewijs tusschen de bij de lading betrokken partijen en tusschen hen en de verzekeraars.

Op het einde van het lossen kan de schipper eischen dat de geadresseerde hem kwijting geeft voor de geloste hoeveelheden.

De inlader kan daarenboven van den schipper, tijdens het laden en naarmate van het inschepen, en de schipper kan van den geadresseerde, bij het lossen en naarmate van het uitladen, voorloopig ontvangstbewijzen eischen.

Art. 10. Indien het laden of het lossen geschiedt door één enkele ploeg of door achtereenvolgens werkende ploegen, moet de schipper het aantal ingeladen of geloste colli controleren. Zoo de schipper die contrôle niet verricht, hebben de inlader en de geadresseerde het recht, de eerste om in de ontvangstbewijzen en het cognossement, de tweede om in de ontvangstbewijzen en de kwijting de door hun respectieve vertegenwoordigers opgeteekende hoeveelheden te vermelden.

Indien met verschillende ploegen tegelijk geladen wordt, is de schipper niet verplicht ontvangstbewijzen af te leveren en heeft hij het recht in het cognossement de melding « aantal onbekend » te eischen.

Indien het schip, na lossing, ledig moet gemeten worden, geschiedt zulks den dag der lossing; zooniet wordt, vanaf den volgenden dag, artikel 18 toegepast.

Art. 11. Voor stortgoederen, geschieden de vaststellingen door beëdigde wegers, scheeps- of diepgangsmeters; indien in de haven geen beëdigde wegers en meters zijn, geschieden de vaststellingen door wegers en meters, aangewezen door de partijen.

Gewicht- of meetbiljetten worden naarmate van het laden opgemaakt en aan elk der partijen overhandigd.

Art. 12. De in de voorwaarden van voorgaand artikel gedane vaststellingen dienen tot grondslag voor het opmaken van het cognossement en van de kwijting.

Indien partijen het niet eens zijn over het ingeladen gewicht, wordt van hun oneenigheid melding gemaakt in het cognossement. In die gevallen, moet het schip ter beschikking en onder het toezicht van den inlader blijven voor een tijd die vier en twintig uren niet mag overschrijden. De partijen kunnen zich akkoord stellen om een begeleider aan te duiden, die het schip tot de plaats van bestemming zal vergezellen. De inlader, alsmede de schipper, kan ook het schip doen looden en, in b. zijn van beide partijen, de ijkschalen van het schip opnemen, daarbij rekening houdende met het water in de pompkasten. De kosten die daaruit voortspruiten, zullen door de verliezende partij worden gedragen.

In deze gevallen is de vracht betaalbaar volgens de ter bestemmingsplaats gedane opneming der ijkschalen.

Indien de loodjes ongeschonden blijken, en indien de ijkopnamen op de bestemmingsplaats, rekening houdende met het verschil in dichtheid van het water, overeenkomen met die op de vertrekplaats, kan de schipper niet verantwoordelijk gesteld worden voor het schijnbaar tekort, dat zou blijken uit het verschil tusschen de hoeveelheden, bevonden bij het vertrek en bij de aankomst door de wegers of meters.

Indien geen looding en ijkopnamen heeft plaats gehad, mag de schipper in het cognossement de melding « gewicht onbekend », inlasschen en wordt de vracht betaald volgens het gewicht, door den inlader in het cognossement aangegeven.

Dezelfde regels gelden ingeval het schip met behulp van elevators geladen wordt.

Behoudens strijdige bepalingen in het bevrachtingscontract, is de schipper niet gehouden de gewichtscijfers, welke

INGEZONDEN BIJDAGEN

WEGENISVRAAGSTUKKEN

3. KAN MEN ZICH DEN BODEM VAN DEN OPENBAREN WEG TOEEIGENEN DOOR VERJARING ?

Zoolang de openbare weg door het publiek als verbindingsmiddel wordt gebruikt, is hij niet vatbaar voor verjaring. Inderdaad, deel van het openbaar domein, is de weg onvervreemdbaar, en staat hij buiten alle mogelijke verhandeling. Dit geldt zelfs indien de buurtweg maar op een deel zijner breedte blijft betreden en op een kant door aanpalende eigenaars aanmatigen werden gepleegd. Van den oogenblik af dat hij op gansch zijne lengte op een deel zijner breedte doorgang levert aan het publiek is de weg in zijn geheel onverjaarbaar en blijven alle wederrechtelijke toeëigeningen, feitelijkheden die tot geene verjaring kunnen leiden. (Vauthier. Droit Administr. Nr 260. Brussel, 6 Nov. 1907. B. J. 07, 1177). Het kan zijn dat een weg glooiingen of taluds vertoont; alhoewel op deze geen verkeer geschiedt, maken zij toch deel uit van den weg, daar zij dienen om hem te ondersteunen en te behouden. Alle daden van inbezitneming dezer taluds zijn zonder rechtsbeteekenis en kunnen onmogelijk verjaring medebrengen. (Giron. Dictionnaire de Dr. Administr. t. 3. Voirie Vicinale, n° 8. Cass. 14 Febr. 1878. P. 78. 1. 116).

Wanneer de weg niet meer als verbindingsmiddel wordt aangewend, kan men zich zijn bodem toeëigenen door verjaring. Het niet-gebruiken door het publiek bewijst op meer dan afdoende wijze dat de weg geen nut meer vertoont ons diensvolgens, bestaat er geen reden om hem buiten het gewoon recht te houden. Art. 28 der Wet van 10 April 1841, nopens de Wegenis voorziet bepaalde pleegvormen om tot het deklasseeren van een weg over te gaan. Zooals de Bestendige Afvaardiging der Provincie een weg kan klasseeren, kan zij insgelijks een weg deklasseeren, d.w.z. van den bestuurlijken atlas schrappen en uit het openbaar domein doen verdwijnen. Volgens art. 12 derzelfde wet is het niet noodig dat voorafgaandelijke deklasseering zou zijn geschied opdat de bodem van den openbaren weg onder toepassing van het gewoon recht zou vallen. Het niet-doorgaan door het publiek is de eenige maatstaf, die in aanmerking komt. (Grandjean. Droit Rural, n° 618). Het kan voorvallen dat een weg op een deel zijner lengte niet meer gebruikt wordt door het publiek, alhoewel het verkeer voortdure op het overige. Dan is het in onbruik gevallen gedeelte verjaarbaar. (Gent, 2 Dec. 1920, B. J. 21. 154; Rechtb. Luik, 20 Juli; 1928, R. A. 29. 265; Mechelen, 13 April 20. B. J. 20, 621).

Doch, opdat de weg vatbaar zou worden voor verjaring moeten er door de Gemeente daden worden gesteld die er op wijzen dat zij ervan afziet. Van den oogenblik dat de Gemeente den weg blijft onderhouden, toont ze voldoende haar inzicht en kan verjaring onmogelijk gebeuren, vermits zij daden animo domini stelt. Maar als de weg door het publiek niet meer betreden wordt en verder door het Gemeentebestuur niet meer wordt onderhouden, kan hij verjaard worden. Er moeten dan door den gebeurlijken verwerver, die normaal de aanpalende eigenaar is, daden van inbezitneming gesteld, die overeenkomen met de vereischen van art. 2229 B. W. B., hij zal b.v. op den bodem van den weg groenten hebben geplant, den grond beploegd hebben. (Marcotty. Voirie Publique, n° 72).

Moet het hier volstrekt een dertigjarig bezit gelden om tot verjaring te leiden? De oplossing der gestelde vraag zou zeer eenvoudig zijn, indien er in het Landwetboek van 1886, gene art. 88 par. 9 bestond. Dit beschikt dat alle aanmatigen op den bodem van een buurtweg overtredingen uitmaken. Welnu, krachtens de algemeene beginselen der rechtsvordering. (Art. 21, 22 en 23 Strafrechtspleging) vervalt de gebeurlijke burgerlijke vordering tot schadevergoeding of teruggave indien de openbare vorde-

ring door verjaring is getroffen. Het verjaren der strafvordering brengt onvermijdelijk met zich mee het verjaren van den burgerlijken eisch. Hieruit spruit de moeilijkheid daar voor eene overtreding, zooals het geldt voor eene aanmatiging op den buurtweg, het verlopen van zes maanden verjaring meebrengt. De aanmatiging op een buurtweg wordt als een aflopend misdrijf beschouwd. (Cass. 13 Febr. 1905, P. 05. 1. 127.); de overtreding bestaat en is gepleegd van af het planten van struikgewas of vanaf het eindigen der bouwwerken op den bodem van den weg. Van dien oogenblik begint de verjaring dan ook te loopen. Hierop voortgaande zou men aldus moeten besluiten dat indien geen strafvervolgning binnen de zes maanden is ingespannen, de overtreding na het verstrijken van dit termijn niet meer strafbaar zijnde, de Gemeente geen burgerlijken eisch tot opvordering van eigendom meer zou kunnen indienen. Deze gevolgtrekking die erg logisch schijnt wordt verdedigd door Marcotty. (Voirie Publique, n° 72, 128).

Nochtans, wordt deze stelling verworpen door een deel der Rechtsleer en wat meer is door de Rechtspraak. (Cass. 4 Juli, 1889. P. 89. 1. 269.). Deze houdt staande dat, alhoewel het verjaren der strafvordering de verjaring der burgerlijke vordering meebrengt, de Administratie toch nog het recht heeft voor de burgerlijke rechtbanken den bodem van den weg op te vorderen binnen de dertig jaar der inbezitneming. De rechtschrijvers, die deze opvatting deelen, redeneeren als volgt: Indien de overtreding verjaard is, kan er geen straf meer uitgesproken worden, maar de Gemeente blijft het recht behouden de verdwijning te vorderen der op den bodem van den weg aangebrachte werken. De vordering tot wegnemen der ongeoorloofde werken is onverjaarbaar omdat deze vordering niet als grondslag heeft het delictueel feit, ter gelegenheid waarvan zij geboren wordt, maar haar oorsprong vindt in de onvervreemdbaarheid van het openbaar domein. Zij zien hierin eene eenvoudige toepassing van art. 2226 B. W. B. waarbij uitdrukkelijk wordt beschikt dat men zich door verjaring geen goederen kan toeëigenen, die buiten den handel staan. (Giron. Dictionn. Dr. Administratif. t. 1. Domaine Public, n° 43.; Valerius. Concessions et Régies Communales, t. 2. bl. 131; Grandjean. Droit Rural, n° 552). Dit is de heden aanvaarde opvatting. De dertigjarige verjaring is aldus volstrekt noodig om zich door verjaring den bodem van een in onbruik gevallen weg te kunnen toeëigenen.

A. SMETS,
Advokaat te Leuven.

WETGEVING

WET van 5 Mei 1936 op de rivierbevrachting.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. Elke overeenkomst die tot doel heeft het gebruiken van een binnenschip voor vervoer of opslag van goederen, valt, behoudens strijdig beding, onder de voorschriften dezer wet.

Art. 2. Het contract tot bevrachting van een binnenschip wordt vastgesteld door de bewijsmiddelen, in handelszaken toegelaten.

Art. 3. Voor de toepassing dezer wet wordt verstaan: onder bevrachter, degene die als tusschenpersoon optreedt voor het sluiten van een bevrachtingscontract; onder inlader, degene die het schip in de laadhaven laadt; onder geadresseerde, degene aan wien de goederen op de plaats van bestemming moeten afgeleverd worden; onder schipper, de gezagvoerder eigenaar van het schip, of de door den eigenaar aangestelden schipper.

uitsluitend door automatische weegtoestellen worden bekomen, als juist te erkennen.

Art. 13. Inzake het toegestane reisverlies, zullen desvoorkomend bijzondere bepalingen in het bevrachtingscontract opgenomen worden.

Deze bepalingen houden rekening met den aard der goederen, de wijze van inladen, de omstandigheden der reis, en de gebruiken op de plaats van inlading.

Bij ontstentenis van bepalingen in het bevrachtingscontract, wordt het reisverlies vastgesteld volgens de gebruiken op de plaats van lossing.

Binnen de grenzen, aangeduid in artikel 32, is de schipper verantwoordelijk voor het tekort, en de waarde hiervan mag, onder aftrek van eventueel reisverlies, afgehouden worden van de vracht, tegen den prijs dien de inlader den geadresseerde op de factuur gerekend heeft.

Art. 14. Het cognossement moet den schipper ter afteekening voorgelegd worden, uiterlijk vier en twintig uren na afloop der inlading, Zon- en wettelijke feestdagen niet inbegrepen. Wordt het cognossement hem binnen dien termijn niet ter onderteekening voorgelegd, dan mag de schipper liggeld eischen, vanaf den dag, waarop hij door een ingebrekestelling wegens die vertraging verzet aantekent, maar hij mag de reis niet aanvaarden, vooraleer het cognossement afgeteekend te hebben.

Is de liggeld reeds overschreden, dan zijn de overligdagen verschuldigd totdat het cognossement den schipper ter onderteekening wordt voorgelegd.

Indien de schipper verzuimt, hetzij het cognossement te teekenen, hetzij het in artikel 5 voorziene bedrag der vrachtcommissie te betalen, binnen den termijn van vier en twintig uren te rekenen van af het hem ter onderteekening voorleggen van het cognossement, is hij een vergoeding schuldig, gelijk aan het bedrag der liggelden voor elken dag vertraging vanaf den dag waarop hem een ingebrekestelling daartoe gezonden wordt.

Art. 15. De schipper mag, bij het teekenen van het cognossement, de vooruitbetaling eischen van een derde der vracht.

De schipper moet het cognossement teekenen, welke vracht daarin ook vermeld zij, met dien verstande dat hij het verschil tusschen de overeengekomen vracht en de in het cognossement vermelde vracht kan doen vooruitbetalen door of hetzelfde bij wijze van voorschot verrekenen met den bevrachter; in beide gevallen zonder commissieloon noch rente.

Behalve wanneer werd overeengekomen laad- en lostijd samen te gebruiken, mag de schipper bij het onderteekenen van het cognossement ook de betaling eischen van de in de laadhaven opgelopen liggelden. Indien de sommen betwist worden, mag de schipper hetzij storting van een borgsom, hetzij opneming van een bijzondere verklaring in het cognossement eischen.

Art. 16. Het laden en het lossen mogen zoowel des nachts als overdag alsmede op Zondagen en wettelijke feestdagen geschieden.

Het laden en lossen des nachts of op een Zondag of op een wettelijken feestdag geven recht op vergoedingen of compensaties, die zullen bepaald worden door een koninklijk besluit, dat tevens den duur van den nacht zal vaststellen.

Art. 17. De termijn, toegestaan aan den inlader of aan den geadresseerde voor het laden of het lossen, heet: laad- of lostijd.

Hij wordt door de partijen in het bevrachtingscontract bepaald. Bij ontstentenis van beding daaromtrent, wordt hij bepaald overeenkomstig een door den Koning vastgestelde tabel, waarbij als grondslag genomen wordt de te laden of te lossen hoeveelheden, welke ook de tonnage zij van het schip.

Art. 18. Indien de inlader of de geadresseerde binnen den bij het vorige artikel bedoelden termijn niet laadt of lost, is den schipper een vergoeding, liggeld geheeten, verschuldigd.

Het bedrag van het liggeld wordt vastgesteld in het bevrachtingscontract.

Bij gebreke van aanwijzing in dat contract, wordt het liggeld berekend volgens het bij koninklijk besluit vastgesteld tarief. Welke ook de geladen of geloste hoeveelheden zijn, 't bedrag van 't liggeld wordt steeds berekend op grond van het maximum laadvermogen van het vaartuig bij den grootsten diepgang toegelaten door artikel 1 van het algemeen reglement op de politie en de scheepvaart, zooals dat vermogen blijkt uit den meetbrief.

Art. 19. De laad- of lostijd gaat in daags na aankomst van het vaartuig op de plaats aangewezen: a) in het bevrachtingscontract voor het laden; b) in het cognossement voor het lossen.

Indien evenwel het laden of lossen begonnen werd op den dag der aankomst, begint de laad- of lostijd te loopen vanaf dien dag zelf.

Art. 20. De aankomst van het vaartuig op de plaats, aangeduid in het bevrachtingscontract voor het laden, of in het cognossement voor het lossen, wordt, op verzoek van den schipper, vastgesteld door dengene, die de verplichting heeft het vaartuig te doen laden of lossen. Deze persoon levert onmiddellijk een geschreven bewijs van die vaststelling af; zooniet, of indien deze persoon afwezig is, meldt de schipper hem schriftelijk of telegrafisch den datum van aankomst van het vaartuig ter bestemming.

Art. 21. De Zondagen en wettelijke feestdagen waarop niet wordt geladen of gelost, worden in den laad- of lostijd niet meegerekend.

Art. 22. Het liggeld is van rechtswege verschuldigd na afloop van den laad- of lostijd, zonder dat er eenige be-teekening noodig is.

Art. 23. De liggdagen loopen onafgebroken door en worden berekend met volle dagen tot op het einde van de lading of van de lossing, met inbegrip van Zon- en feestdagen.

Art. 24. Indien er verschillende inladers of geadresseerden zijn, wordt de laad- of lostijd afzonderlijk berekend voor elk van hen, op grond van de hoeveelheden die hij moet ontvangen of lossen.

De schipper bepaalt, volgens de stouwing van zijn schip, de volgorde voor het laden en het lossen, en geeft er schriftelijk bericht van op het oogenblik dat hij, ter uitvoering van artikel 20, zijn aankomst doet vaststellen.

De laad- of lostijd begint te loopen voor dengene die eerst moet laden of lossen, volgens den regel vastgesteld in artikel 19, en voor elk der andere inladers en geadresseerden, aanstonds na afloop van den termijn die aan den voorman toegestaan werd, of, ingeval deze binnen den bepaalden termijn niet zou geëindigd hebben, vanaf het oogenblik waarop de vorige inlader of geadresseerde het laden of lossen van zijn aandeel zal voltooid hebben.

De inladers of geadresseerden die den termijn overschrijden waarop zij recht hebben, moeten uit dien hoofde liggdagen betalen, zonder dat er eenige hoofdelijkheid tusschen hen bestaat.

Art. 25. Het in de ladingshaven opgelopen liggeld is verschuldigd door dengene voor wiens rekening het schip bevracht wordt; het liggeld dat opgelopen wordt in de bestemmingshaven, is verschuldigd door dengene die het cognossement aanbiedt om de lading in ontvangst te nemen.

Art. 26. Bij het vestrijken van een liggeld waarvan de duur gelijk staat met den laad- of lostermijn, zonder vijftien dagen te mogen overschrijden, mag de schipper, hetzij in de ladingshaven, hetzij in de bestemmingshaven, overliggeld eischen. Overliggeld is slechts verschuldigd vanaf den dag volgende op dien, waarop de schipper daartoe een ingebrekestelling stuurt. De vergoeding voor overligdagen is gelijk aan de vergoeding voor liggdagen, verhoogd met vijftig ten honderd.

Na afloop van den vijftienden dag der overligdagen, mag de schipper in de ladingshaven het contract verbreken, zonder voorafgaande waarschuwing, indien er nog

niets geladen werd, en in de bestemmingshaven de lading van ambtswege lossen op kosten, risico en gevaar van de koopwaar. Hij behoudt het recht de in artikel 27 voorziene vergoeding te eischen, indien hij in de ladingshaven ligt, of de vracht indien hij in de bestemmingshaven ligt, alsmede het opgelopen liggeld en overliggeld, onverminderd zijn recht de maatregelen te doen treffen, voorzien in artikel 58 dezer wet.

Art. 27. Wanneer de inlader de in het bevrachtingscontract vermelde hoeveelheid goederen niet ingeladen heeft, heeft de schipper evenwel recht op de geheele vracht voor de volle lading, waarvoor het schip werd bevracht. Hij mag hetzij van den inlader, vóór het vertrek, de betaling der vracht eischen op de niet ingeladen hoeveelheden, hetzij de inlassching in het cognossement eischen van een bepaling houdende dat de vracht op de in het contract bepaalde totale hoeveelheid zal verschuldigd zijn. Indien de inlader een grootere hoeveelheid dan overeengekomen inlaadt, heeft de schipper recht op de bedongen vracht voor het meerdere deel.

Indien het bevrachtingscontract de melding « ongeveer » bevat, mag de inlader 2 ½ t. h. meer of minder inschepen, voor zoover zulks in verband met het vermogen van het schip mogelijk is.

In dit geval, wordt de vracht voor de ledige ruimte berekend op de minimumhoeveelheid die de inlader verplicht is in te laden.

Art. 28. De verantwoordelijkheid van den schipper houdt op vanaf het oogenblik waarop het lossen geëindigd is.

De schipper mag aanstonds na het verstrijken van den lostijd betaling van de vracht eischen. Hij moet van den geadresseerde, die de lading in ontvangst neemt, de uitvoering eischen van al de verplichtingen die uit het cognossement voortvloeien. In geval van insolventie van den geadresseerde, of ingeval deze weigert het schip te lossen of aan zijn verplichtingen te voldoen, behoudt de schipper zijn recht van verhaal op dengene die het schip bevracht heeft.

Art. 29. Wanneer, om de haven van bestemming te bereiken, het schip op een stroom of rivier met vrijenloop moet varen, kan de schipper niet verplicht worden gansch de bepaalde hoeveelheden in te laden, indien het waterpeil zoo gesteld is, dat het schip met een volle lading niet ter bestemming zou geraken. In dit geval, is de vracht alleen voor de ingeladen hoeveelheden verschuldigd, voor zoover het schip gedurende den laadtijd geladen wordt, zooniet heeft de schipper het recht de volle vracht te eischen op het bepaalde quantum.

Wanneer het schip per ton en per dag bevracht wordt, heeft de inlader het recht het te laden quantum te bepalen en is hij bijgevolg gehouden al de kosten van eventueel lichten te dragen.

Art. 30. De schipper is aansprakelijk voor verlies en averij der goederen, tenzij hij bewijst dat het verlies of de averij te wijten is aan een feit dat hem niet ten laste kan gelegd worden.

Art. 31. De schipper is niet verantwoordelijk voor verlies of schade ten gevolge van de onzevaardigheid van het schip, indien hij bewijst dat hij de noodige maatregelen getroffen heeft om het schip bruikbaar te maken en om de scheepsruimen in orde te brengen.

Art. 32. De schipper is niet verantwoordelijk voor de schade aan de lading teweeggebracht door een scheepvaartongeval, zelfs indien dit ongeval aan een verkeerde bediening van het schip te wijten is, maar om die ontheffing te genieten, moet hij een bewijs van klasseering voorleggen, in de voorwaarden welke bij koninklijk besluit zullen bepaald worden en bewijzen dat hij op het oogenblik van het ongeval aan boord was en er voortdurend een schippersknecht van minstens 18 jaar in zijn dienst had.

De schipper is niet verantwoordelijk voor plundering of diefstal door gewapende lieden, voor verlies of beschadiging veroorzaakt door knaagdieren of ongedierte, voor verlies of schade veroorzaakt door onvoldoende verpakking of door eigen gebrek der koopwaar.

Art. 33. In elk contract of cognossement betreffende een reis die in haar geheel binnen het Rijk geschiedt, is het verboden te bepalen dat de schipper van zijn verantwoordelijkheid zal ontheven zijn voor verlies of averij, die 't gevolg zijn van nalatigheid, schuld of tekortkoming bij de aan de lading te geven zorgen. Elk beding dat die verantwoordelijkheid opheft of vermindert in welken vorm ook is nietig en van geener waarde.

De bepaling houdende afstand van het genot der verzekering aan den vervoerder, of bedingende dat de schipper niet instaat voor risico's die kunnen verzekerd worden, of eenige andere dergelijke bepaling is nietig en van geener waarde.

Art. 34. Het is den schipper niet verboden de ontheffing van zijn verantwoordelijkheid te bedingen voor verlies of schade, aan de goederen overkomen, hetzij vóór het laden, hetzij na het lossen.

Art. 35. Het aanvaarden van het saldo van de vracht, berekend volgens het uitgeleverd gewicht, brengt vanwege den schipper geen erkenning van manco mede.

Art. 36. Degene die een schip bevracht en die het contract verbreekt alvorens iets te hebben ingeladen, is een vergoeding verschuldigd, gelijk aan een derde van de vracht, berekend op het geheel van de in te laden hoeveelheden. Zoo de verbreking geschiedt na afloop van den laad- of lostijd, moet hij daarenboven het eventueel ligen overliggeld betalen.

Werd met de inlading een aanvang gemaakt en blijft de inlader in gebreke de geheele beloofde hoeveelheid in te laden, dan moet de geheele vracht worden betaald op de algeheelheid van de in de overeenkomst bedongen hoeveelheden.

De inlader kan echter, in dit geval, het lossen van de ingeladen hoeveelheden eischen.

Art. 37. Het staat den inlader vrij de bevrachting op te zeggen, indien de schipper zich niet op den bepaalden tijd op de aangewezen laadplaats bevindt. De inlader moet bij proces-verbaal, opgemaakt door een deurwaarder, of onderteekeend hetzij door een agent van de haven of van bruggen en wegen, hetzij door twee getuigen, doen vaststellen dat het bevrachte schip zich niet op de laadplaats bevindt.

De schipper moet de schade vergoeden, door den lader geleden wegens het verschil van vracht, kosten en uitgaven, tenzij hij bewijst dat hij door overmacht verhindert geweest is.

Art. 38. Degene die een schip heeft bevracht, kan het contract verbreken zonder vergoeding bijaldien de verzekeraar van de lading het schip weigert, mits deze weigering door den slechten staat van het schip gerechtvaardigd zij en dat die beslissing aan den schipper door middel van een geschreven bericht werd ter kennis gebracht, binnen twee dagen na den dag der bevrachting.

Art. 39. Wanneer het bevrachtingscontract den naam vermeldt van het schip dat de in het schip te laden goederen aanvoert, mag de bevrachting worden opgezegd door den inlader, indien het schip niet aankomt vóór het einde van den laadtijd, of indien vóór het verstrijken van dezen termijn, vastgesteld wordt dat de waar beschadigd is en niet kan ingeladen worden. Een schriftelijke kennisgeving moet hiervan, vóór verstrijken van den laadtijd, aan den schipper worden gezonden.

De schipper heeft in die gevallen recht op een vergoeding, gelijk aan een derde van de vracht.

Art. 40. Wordt het schip bij het vertrek, tijdens de reis of op de plaats van de lossing opgehouden door de schuld van den bevrachter, den inlader of den geadresseerde, zoo zijn de kosten wegens vertraging verschuldigd door dengene die deze heeft teweeggebracht.

Art. 41. De schipper is schadevergoeding verschuldigd, indien het schip door zijn schuld, bij het vertrek, onderweg of op de losplaats, opgehouden of vertraagd werd.

Art. 42. Indien er overmacht bestaat, die het vertrek van het schip slechts voor een tijd verhindert, blijft de

overeenkomst bestaan en hoeft geen schadevergoeding wegens vertraging betaald te worden.

Art. 43. Indien goederen niet ter bestemmingsplaats aankomen, is slechts een evenredige vracht verschuldigd, welke evenredige vracht niet minder mag bedragen dan een derde van de overeengekomen vracht.

Moesten de goederen over boord geworpen worden tot behoud van schip en lading, dan is de geheele vracht verschuldigd, doch op last van de gemeenschappelijke averij.

Die regelen kunnen geen invloed hebben op de eventuele verhalen tegen degenen door wier schuld het verlies of het niet aankomen van de goederen werd verwekt.

Art. 44. Wanneer het schip als drijvend magazijn bevracht is, heeft de schipper de verplichting een schip in goeden staat van onderhoud ter beschikking van zijn medecontractant te stellen. De inlader heeft het recht, vóór het inschepen, de overeenkomst op te zeggen, zonder deswege eenige vergoeding te moeten betalen, indien het schip niet in goeden staat is; het bewijs van den gebrekkigen staat van het schip valt ten laste van den inlader. De inlader die een schip in slechten staat van onderhoud aanvaard heeft, doet dit op eigen risico en gevaar en kan zich daar niet op beroepen om den schipper verantwoordelijk te stellen voor de averij die er het gevolg van zou zijn.

Art. 45. De bevrachtingsovereenkomst om te liggen mag bepalen dat de schipper verplicht is een cognossement te teekenen. In dit geval, gelden voor de verplichtingen van den schipper, de artikelen 9 tot 13 van deze wet.

Art. 46. Indien geen cognossement geteekend is, neemt de schipper geen verantwoordelijkheid op zich, wat betreft het getal ingeschepte colli of de ingeladen hoeveelheden. Hij is slechts aansprakelijk voor zijn bedrog of zijn grove schuld. De inlader mag evenwel het schip doen verzegelen.

Art. 47. De schipper wiens schip bevracht is om te liggen, is niet verantwoordelijk, zelfs indien hij een cognossement heeft onderteekend, voor eenige averij aan de goederen, tenzij deze te wijten is aan bedrog of grove schuld van den schipper of aan een fout begaan in het onderhouden van het schip sedert het einde der inlading.

Art. 48. Het liggen gaat in op den dag volgende op den datum der bevrachting, zelfs wanneer het schip zich op de aangewezen laadplaats bevindt. Indien nochtans het schip geladen wordt op den dag der bevrachting, begint het liggen te tellen vanaf dien dag.

Al de sleep- en verhaalkosten moeten den schipper terugbetaald worden. Indien de schipper zelf zijn schip verhaalt, mag hij een vergoeding eischen, gelijkstaande met het loon dat door de sleepbooten zou gevraagd zijn. Wanneer het bevel tot verhalen den schipper geworden is na 16 uur, onder het regime van den wintertijd, en na 17 uur, onder het regime van den zomertijd, is de schipper niet verplicht des anderendaags op het eerste uur op zijn nieuwe ligplaats te zijn. Wanneer het laden, het lossen of het verhalen buiten de uren van den toldienst geschiedt, wordt den schipper een vergoeding toegekend.

Art. 49. Indien in de overeenkomst geen duur voor het liggen bepaald is, eindigt dit zoodra de ingeschepte lading volkomen gelost is.

Werd een termijn bepaald, zoo mag de inlader gedurende gansch dezen termijn het schip lossen en weer laden.

Indien in de overeenkomst den schipper alleen een minimumtijd wordt gewaarborgd, mag de inlader, bij het verstrijken van dezen termijn, de voortzetting van de bevrachting eischen, tenzij zij reeds, tijdens den termijn, het schip, volkomen gelost heeft.

Art. 50. De bevrachting om te liggen geschiedt voor een minimumtijd van vijf dagen.

De schipper mag, hetzij op het einde van den overeengekomen termijn, hetzij zoo er geen termijn bepaald werd, bij het verstrijken van den vijftigsten dag, eischen dat zijn schip gelost worde. Daartoe moet hij aan zijn medecontractant een ingebrekestelling sturen. Het schip moet gelost worden binnen een maximumtermijn van tien dagen (Zondagen en wettelijke feestdagen niet inbegrepen), ingaande daags na het in gebreke stellen en ten vroegste

den één en vijftigsten dag van het liggen. Vanaf den elfden dag na dien van het in gebreke stellen, heeft de schipper, zonder nieuwe ingebrekestelling, het recht op het bedrag van de overeengekomen vracht een verhooging van vijftig procent te eischen.

Hij mag insgelijks, vanaf den twintigsten dag na dien van het in gebreke stellen, en sekwester doen aanstellen tot het in artikel 58 bepaalde doel.

Art. 51. Welke ook het uur zij waarop het laden begint of het lossen eindigt, is de vracht voor den geheelen dag verschuldigd.

Het betalen van de vracht en van het liggeld moet geschieden binnen een termijn van drie werkdagen, ingaande daags na den dag waarop het lossen is geëindigd, zoodanig mag de schipper, mits ingebrekestelling, als vergoeding een som eischen gelijk aan de dagelijksche vracht, en dit tot aan de integrale vereffening.

Art. 52. De bevrachter mag, zelfs bij ontstentenis van onderteekening van een cognossement aan order, aan een derde het genot van de overeenkomst overdragen. Zoodra de schipper regelmatig van deze overdracht, in den vorm voorzien bij artikel 56, en van de aanvaarding door den overnemer bericht ontvangen heeft, moet hij zich naar de voorschriften van dezen laatste voegen.

De bevrachter die de overeenkomst gesloten heeft, heeft, in dit geval, recht op zijn commissieloon over de aan den schipper verschuldigde vracht, tot den dag van de overdracht, alsook op een commissieloon van 2 ½ t. h. op de vracht, verschuldigd door den overnemer.

Art. 53. Wanneer een schip bevracht is om te liggen en of te varen en de schipper bevel ontvangt om een reis te doen, heeft hij recht op de voor het liggen overeengekomen vracht tot en met den dag vóór dien waarop het voor de reis opgemaakt cognossement hem ter onderteekening wordt voorgelegd.

Art. 54. Met uitzondering van die welke tot den geadresseerde dienen gericht, mag de schipper alle betekeningen, ingebrekestellingen, mededeelingen of brieven naar den bevrachter sturen, en indien de overeenkomst geen bevrachter vermeldt, naar dengene voor wiens rekening de bevrachting gesloten is.

Art. 55. Wanneer de bevrachtingsovereenkomst noch de woonplaats, noch de verblijfplaats van den schipper aangeeft, wordt deze geacht woonplaats in de kantoren van den bevrachter te hebben gekozen.

Art. 56. In alle gevallen waarin, krachtens deze wet, door een der partijen aan de andere partij een bericht gegeven of een ingebrekestelling gestuurd moet worden, kan dit bericht gegeven of de ingebrekestelling gestuurd worden, hetzij bij aangeteekenden brief, hetzij bij schrijven overhandigd in het bijzijn van twee getuigen, hetzij bij gewonen brief waarvan een ontvangstbewijs wordt gevraagd. Elke aangeteekende brief wordt geacht aan den geadresseerde te zijn afgeleverd, den eersten werkdag na het posten van het stuk, zonder dat de geadresseerde eenig tegenbewijs vermag bij te brengen.

Art. 57. Het in ontvangst nemen van de goederen ter bestemmingsplaats doet elke rechtsvordering tegen den schipper te niet, behalve in geval van bijzonder voorbehoud of verborgen averij.

Voorbehoud of klacht dienen schriftelijk gedaan en aan den schipper gestuurd, uiterlijk den tweeden dag na de inontvangstneming, voor de zichtbare schade en de verliezen, en binnen een termijn van niet meer dan zeven dagen, den dag der inontvangstneming niet inbegrepen, voor de vertragingen.

De geadresseerde is evenwel gehouden onmiddellijk het onderzoek van de vervoerde goederen toe te laten, indien de averij of het gedeeltelijk verlies door den schipper bij de aflevering wordt bekend gemaakt.

In geval van verborgen averij of van tekort binnen in de vervoerde voorwerpen, kan de klacht van den geadresseerde nog aanvaard worden, indien zij schriftelijk aan den schipper gestuurd wordt, binnen een termijn van hoog-

stens zeven dagen, den dag der inontvangstneming niet inbegrepen, en indien bewezen wordt dat de averij of het tekort van vóór de aflevering dagteekent.

De uitzondering voorzien voor het geval van verborgen averij of van tekort binnen in de vervoerde voorwerpen, is niet van toepassing, indien aan den geadresseerde of zijn gemachtigde, bij de aflevering, werd voorgesteld de waar te onderzoeken.

De rechtsvordering blijft maar open wat betreft de punten waarvoor een voorbehoud of een bijzondere klacht werd gedaan.

Art. 58. In geval van weigering van de vervoerde voorwerpen of bij geschil nopens de inontvangstneming, wordt de staat daarvan, zoo een der betrokkenen het vraagt, onderzocht door één of door drie deskundigen, benoemd door een bevelschrift van den voorzitter der handelsrechtbank, onderaan op een verzoekschrift uitgevaardigd.

De geadresseerde der vervoerde goederen zal worden opgeroepen bij aangeteekenden brief, waarin dag en uur voor het deskundig onderzoek worden aangegeven.

Het bevel mag het opslaan of in bewaring stellen der voorwerpen voorschrijven, alsook het vervoeren er van naar een openbaar of privaat lokaal.

Het mag voorschrijven ze te verkoopen ten bate van den schipper, tot het bedrag dat hem in verband met het vervoer verschuldigd is. Deze verkoop geschiedt openbaar, in de plaats die de voorzitter aanwijst, en minstens drie volle dagen na het bericht dat er van gestuurd wordt aan den geadresseerde en aan den afzender. Deze termijn wordt op het dubbel gebracht, wanneer een der betrokkenen in het buitenland verblijft.

In spoedeisende gevallen, mag de voorzitter dezen termijn verkorten.

Het bevel is noch voor verzet noch voor hooger beroep vatbaar.

Het is uitvoerbaar op de minuut en vóór de registrering.

Art. 59. Alle rechtsvorderingen, voortvloeiende uit de onder deze wet vallende overeenkomst, behalve die welke het gevolg zijn van een door de strafwet genoemd feit, verjaren na zes maanden bij binnenvervoer, en na één jaar bij internationaal vervoer.

Deze verjaring begint te loopen, in geval van totaal verlies of van vertraging, vanaf den dag waarop het vervoer had moeten geschieden, en bij gedeeltelijk verlies of averij, vanaf den dag van de aflevering der goederen.

De verjaring loopt vanaf den dag waarop het feit zich heeft voorgedaan, dat tot de vordering aanleiding gaf.

De regresvorderingen moeten, op straffe van verval, worden ingesteld binnen den termijn van één maand na den datum der dagvaarding die tot het verhaal aanleiding geeft.

Art. 60. De vracht, de bijkomende kosten, de liggelden en overliggelden zijn bevoorrecht op de goederen, gedurende den tijd dat ze in het bezit van den schipper zijn en gedurende de 24 uren die op de aflevering aan den geadresseerde volgen, op voorwaarde dat deze er het bezit van behoudt.

Dit voorrecht heeft den rang van het voorrecht, voorzien bij artikel 20, 7^e, der wet van 16 December 1851.

Art. 61. Artikel 274 van Boek II van het Wetboek van koophandel wordt ingetrokken, behoudens wat betreft de artikelen 89 en 90 die van toepassing blijven.

Art. 62. De bepalingen van de tegenwoordige wet zijn niet van toepassing op het vervoer met beurtschepen, waarvoor de wet van 25 Augustus 1891 blijft gelden.

Art. 63. *Toegevoegde bepaling.* — De handelsrechtbank stelt als beëdigde wegers, scheepsmeters of diepgangsmeters aan, de wegers, scheepsmeters of diepgangsmeters die het bewijs leveren dat zij de noodige beroeps- en zedelijke bekwaamheid bezitten. Zij leggen den eed af, ten overstaan van den voorzitter, en hun naam wordt daarna gebracht op een lijst die op de griffie aangeplakt wordt.

Gegeven te Brussel, den 5^e Mei 1936.

TIJDSCHRIFTEN

DE GEMEENTE. — Nr 5. — De vergoeding door de gemeente te betalen, die een deel van het grondgebied eener andere gemeente inneemt. — Practisch commentaar der gemeentewet : Over de onvereenigbaarheden. — Raadplegingen. — Wetgeving. — Rechtsleer. — Practisch overzicht in zake openbaren onderstand : Het beheer der goederen, door Gerard De Ridder. — Boekennieuws.

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr. 23. — 6 Juni 1936. — Artikelen : Mr. J. Offerhaus, Het Commissieverlag over fiscaal straf- en strafprocesrecht. — Opmerkingen en Mededeelingen. — Uit de literatuur. — Boekaankondigingen. — Tijdschriften. — Berichten.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3454. — 31 Mei 1936. — A bas la gouaille! — Jurisprudence. — La chronique judiciaire. — Faillites.

Nr 3455. — 7 Juni 1936. — Centenaire de la loi provinciale. — Jurisprudence. — M. Le Bâtonnier Henri-Robert. — La chronique judiciaire. — Faillites.

REVUE DE DROIT PENAL ET DE CRIMINOLOGIE. — Nr 5. — Mei 1936. — Le régime des armes et des munitions. — Commentaire de la loi du 3 janvier 1933 et des arrêtés royaux pris en exécution de cette loi (suite), par J. Constant. — Jurisprudence. — Législation. — Chronique. — Revues. — Bibliographie.

ARCHIVES DE PHILOSOPHIE DU DROIT ET DE SOCIOLOGIE JURIDIQUE. — L. Le Fur : Les caractères essentiels du droit en comparaison avec les autres règles de la vie sociale. — G. Cornil : Réflexions sur le rôle de la fiction dans le droit. — G. Gurvitch : Remarques sur la classification des formes de la sociabilité. — F. Darmstädter : La réciprocité et la communauté considérée comme catégories juridiques. — G. Perticone : La règle de droit. — Etudes critiques.

Vlaamsche Juristen, abonneert U op het RECHTSKUNDIG WEEKBLAD !!!